

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 04-05-2021

Mødedato Tirsdag d. 04. maj 2021 kl. 00:00

Mødested KB-salen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde med Center for Ejendomme og Drift.....	5
Dialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid.....	8
Udvalgets pejlemærker for 2022.....	11
Spareforslag budget 2022.....	15
Anlægsbevilling til områdefornyelse i Nexø, Trafikmæssige tiltag.....	18
Parkeringsstrategi 2021 - Gudhjem.....	28
Parkeringsstrategi 2021 - Svaneke.....	33
Principbeslutning om NORDLIV-projektet.....	37
Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.....	43
BAT Helårskøreplan - evaluering i brugerråd.....	50
Stop for salg af klippekort i busserne.....	53
Afvist klagesag vedr. tilladelse til rørlægning af grøft.....	58
Orientering om afgørelse fra taksationskommission vedr. vandplanprojekt i Samsing Å ved Marrev.....	61
Etablering af ungeråd.....	65
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	73
Gensidig orientering.....	75
Lukket.....	77
Lukket.....	78
Lukket.....	79
Lukket.....	80
Lukket.....	81
Lukket.....	82
Lukket.....	83

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	1	

Fraværende

Leif Olsen forlod mødet kl. 18.00 efter behandlingen af punkt 15 Etablering af ungeråd

Bemærkninger til dagsordenen

Kim Kock-Hansen deltog under behandling af punkt 11 *BAT Helårskøreplan - evaluering i brugerråd* og punkt 12 *Stop for salg af klippekort i busserne.*

Punkt 2: Dialogmøde med Center for Ejendomme og Drift

Åbent punkt

2 Dialogmøde med Center for Ejendomme og Drift

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	2	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at som led i den politiske budgetproces i 2021 at afholde dialogmøder, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område; Center for Ejendomme og Drift og Center for Natur, Miljø og Fritid.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Center for Ejendomme og Drift og udvalget drøfter status på arbejdet i centeret, herunder implementering af emner i budgettet for 2021, udvalgets mål og udfordringer og opmærksomhedspunkter i forhold til det videre arbejde og budget 2022.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres ansvarsområder. Dette skal ske i forlængelse af det politiske målarbejde, udvalget har gennemført i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget, politikker, pejlemærker og mål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan have for øje i forhold til det videre arbejde og budget for 2022.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for centrene til at gøre rede for, hvordan "tingenes tilstand" er i de enkelte centre: Hvad går godt og hvad går mindre godt?

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har på mødet d. 8. april 2021 godkendt den politiske budgetproces for budget 2022. Denne foreskriver, at årets dialogmøder holdes i maj i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder.

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan fx være omkring implementering af budget 2021, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalget.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2022.

Fra Center for Ejendomme og Drift deltager: Birgitte Dam Hansen, Claus Riis Harslev, Jan Larsen, Jonas Hjorth Graulund, Stig Lodberg, Ann Juul Nielsen, Kim Eilif Rasch Pedersen, Nina Kragsskov, Anitta Koefoed, Michael Birkebæk Lau, Lars Christensen, Kim Koch-Hansen, Kurt Jørgensen, Jes Reinhard Christensen og Bjarne Freund-Poulsen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Dialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid

Åbent punkt

3 Dialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	3	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at som led i den politiske budgetproces i 2021 at afholde dialogmøder, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område; Center for Ejendomme og Drift og Center for Natur, Miljø og Fritid.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Center for Natur, Miljø og Fritid og udvalget drøfter status på arbejdet i centeret, herunder implementering af emner i budgettet for 2021, udvalgets mål og udfordringer og opmærksomhedspunkter i forhold til det videre arbejde og budget 2022.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres ansvarsområder. Dette skal ske i forlængelse af det politiske målarbejde, udvalget har gennemført i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget, politikker, pejlemærker og mål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan have for øje i forhold til det videre arbejde og budget for 2022.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for centrene til at gøre rede for, hvordan "tingenes tilstand" er i de enkelte centre: Hvad går godt og hvad går mindre godt?

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har på mødet d. 8. april 2021 godkendt den politiske budgetproces for budget 2022. Denne foreskriver, at årets dialogmøder holdes i maj i forbindelse med de ordinære udvalgsmøder.

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan fx være omkring implementering af budget 2021, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalget.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2022.

Fra Center for Natur, Miljø og Fritid deltager XXX

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Udvalgets pejlemærker for 2022

Bilag

Pejlemærker NMU adm udkast

Åbent punkt

4 Udvalgets pejlemærker for 2022

00.30.00G01-0036

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	4	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalgenes målarbejde er midlertidigt afløst af et arbejde med at forberede overgangen til en ny valgperiode. Dette sker med udpegning af pejlemærker for kommende udvalg, der skal arbejde med udvalgets områder.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Udvalget drøfter pejlemærker med udgangspunkt i administrationens oplæg

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Drøftet.

Sagsfremstilling

I forlængelse af styringsmodellen i Bornholms Regionskommune arbejder udvalg og kommunalbestyrelse hvert år med mål for det kommende budget. Målarbejdet er tæt knyttet til de strategier og handleplaner, som udvalgene har arbejdet med i valgperioden, så der kommer en klar sammenhæng mellem de politiske ambitioner og de økonomiske prioriteringer.

Idet året 2021 er det sidste år i valgperioden, betyder det, at processen ændres i forhold til et normalt år med målproces for udvalgene, jf. budgetvejledningen ([besluttet af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget d. 8. april 2021](#)).

Det betyder helt konkret, at udvalgene ikke skal udarbejde mål for det kommende budget. Hensigten med dette er at give ny kommunalbestyrelse og de nye udvalg fuldt ejerskab over målene i en nye valgperiode, og dermed også i det kommende budgetår.

I [2018 besluttede kommunalbestyrelsen en hovedvision om at være 42.000 indbyggere i 2028, samt en række visionsspor](#), der understøtter udviklingen af samfundet.

På baggrund af visionerne har udvalgene over de seneste år arbejdet med nye politikker og strategier. Politikkerne og strategierne skal således sætte den politiske, strategiske retning for det arbejde, der i sidste ende skal indfri de politiske visioner.

Visioner, politikker og strategierne på de respektive udvalgsområder udgør den retning og det fokus som det enkelte udvalg har i budgetlægningen for 2022. Målarbejdet er således midlertidigt sat på pause, mens udvalgene arbejder med budgettet med udgangspunkt i det strategiske arbejde, der er foretaget eller i gang på udvalgsområderne.

For at sikre en overdragelse af viden mellem de nuværende udvalg og de nye, der dannes i forlængelse af kommunalvalget, skal udvalgene i år arbejde med pejlemærker.

Pejlemærker adskiller sig fra mål, idet der ikke nødvendigvis anvises noget, der skal nås i det kommende budgetår. Et pejlemærke for udvalgets arbejde vil således være en angivelse af, hvor udvalget ville have haft sit fokus i 2022, såfremt udvalget skulle arbejde videre fra de vedtagne politikker og strategier. Pejlemærkerne skal således ses som gode råd til det udvalg, der skal arbejde videre med området.

Hvert udvalg forventes at udpege 3-4 pejlemærker. Det kan opleves som ret få, men meningen er, at udvalgene skal prioritere, hvad de anser for absolut vigtigst for et nyt udvalg i en ny valgperiode. Det er med andre ord ikke en udtømmende opgaveoversigt, men de helt essentielle emner, der skal udgøre pejlemærkerne.

Vedhæftet dagsordenen findes et oplæg, der er udarbejdet af centerchefer og direktøren for området i fællesskab. Oplægget skal ses som et forslag til hvilke områder, opgaver, udfordringer og muligheder udvalget med fordel kan overveje at give videre.

På Natur- og Miljøudvalgets ressort er der i valgperioden arbejdet med udvikling af en lang række af udvalgets kerneområder. Arbejdet med naturpolitikken er vigtigt at få ført videre over de kommende år. De strategiske retninger for naturudviklingen – og ikke mindst handlinger i forlængelse deraf – vil være nødvendige at konkretisere over de kommende år. Udvalget anbefales derfor at udvælge naturpolitikken som et af pejlemærkerne.

Derudover er der to strategier, som administrationen anbefaler udvalget at arbejde videre med. Den ene er ejendomsstrategien, der sætter en retning for, hvordan forvaltningen af den betydelige værdi, som regionskommunens ejendomme udgør, skal være i fremtiden. Derudover er der i relation til energistrategien og ønsket om en grøn omstilling af det bornholmske samfund igangsat et arbejde med grøn mobilitet, der bør føres videre for at indfri de politiske ambitioner på området.

Endelig er der på baggrund af den generelle positive udvikling på Bornholm et øget pres på myndighedsområdet på de tekniske områder, og det er nødvendigt bl.a. i relation til ambitionerne i erhvervsstrategien samt en række sektorplaner, at få udviklet og prioriteret indsatsen, så imødekommelsen af efterspørgslen og behovet sker på baggrund af aktive, politiske beslutninger.

Proces

Processen for udvalgets pejlemærker begynder således på maj-møderne, hvor oplægget drøftes i udvalget. På baggrund af udvalgets drøftelser tilpasses oplægget, og fremsættes igen til udvalgets godkendelse i juni.

Udvalgenes pejlemærker sættes op i et samlet dokument, der vil indgå i budgetprocessen, såvel som i visionsprocessen for en ny kommunalbestyrelse.

Parallelt med udviklingen af pejlemærkerne i udvalgene, arbejder administrationen på en opdateret orientering om [status på kommunalbestyrelsens visioner](#) (som tilfældet også var i 2020). Formålet med orienteringen er at give kommunalbestyrelsen en afsluttende status på, hvor langt regionskommunen er kommet i indfrielsen af de politiske ambitioner, der blev formuleret i begyndelsen af valgperioden.

Orienteringen forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget til orientering d. 9. juni, og videresendes både til kommunalbestyrelsens orientering på mødet d. 24. juni, og til kommunalbestyrelsens budgetmødet d. 23. juni. Orienteringen vil ligeledes indgå i materialet til en ny kommunalbestyrelses visionsproces i begyndelsen af 2022.

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Spareforslag budget 2022

Bilag

Fordeling af sparerammen på 40 mio. kr.

Åbent punkt

5 Spareforslag budget 2022

00.30.02S00-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	5	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

På mødet den 8. april 2021 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet processen for arbejdet med budget 2022.

For at imødekomme den økonomiske udfordring i 2022 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet, at der skal udarbejdes spareforslag for i alt 40 mio. kr., og at det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslag til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger på udvalgets område, der imødekommer den besluttede økonomiske ramme.

På nærværende møde vil Natur- og Miljøudvalget blive præsenteret for de spareforslag, der administrativt forslås på udvalgets områder. Præsentationen af det administrative oplæg vil være på overskriftsniveau og med foreløbige beløb, og udvalget skal på den baggrund tilkendegive hvilke spareforslag der skal beskrives nærmere til endelig behandling på udvalgets møde i juni.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- udvalget drøfter og giver input til den videre udarbejdelse af spareforslag til næstkommende udvalgs møde.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Drøftet.

Sagsfremstilling

På mødet den 8. april 2021 har Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttet processen for arbejdet med budget 2022, herunder en spareramme på 40 mio. kr., som fordeler sig på udvalg jf. tabel 1.

Sagen om budgetproces 2022 inkl. den politiske budgetvejledning var til orientering på kommunalbestyrelsens møde den 29. april 2021.

Tabel 1: fordeling af spareramme på udvalg

Udvalg	Andel af sparerammen
Børne- og Skoleudvalget	12.424.000 kr.
Social- og Sundhedsudvalget	16.659.000 kr.
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	3.747.000 kr.
Natur- og Miljøudvalget	4.325.000 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	2.845.000 kr.
I alt	40.000.000 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslagene på udvalgets område til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger. Dette skal ske på mødet i juni og senest den 21. juni, så spareforslagene kan blive præsenteret for den samlede kommunalbestyrelse på budgetmødet den 23. juni.

I forhold til udvalgenes opgave med spareforslag, der kan oversendes til budgetforhandlingerne, er det en opgave som skal løses på udvalgsniveau. I vedlagte bilag er en fordeling af sperammen på bevillinger, og det er med udgangspunkt i denne fordeling, at administrationen har udarbejdet det forslag til spareforslag, som præsenteres på nærværende møde. De enkelte udvalg kan dog vælge at fordele spareforslagene på en anden måde inden for egne områder.

Økonomiske konsekvenser

Natur- og Miljøudvalget skal senest den 21. juni oversende spareforslag for 4.325.000 kr. til budgetforhandlingerne.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Anlægsbevilling til områdefornyelse i Nexø, Trafikmæssige tiltag.

Bilag

Bilag 4_Byfornyelsesprogram for Nexø områdefornyelse

Bilag 3_Kortoversigt første tiltag i Nexø Områdefornyelse

Bilag 2_Trafikanalyse Nexø af ViaTrafik

Bilag 1_PladsPlads Byrumsstrategi for at sammenbinde by og havn i Nexø

Åbent punkt

6 Anlægsbevillinger til områdefornyelse i Nexø – trafikmæssige tiltag

01.11.20P20-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	6	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

De første tiltag i Nexø Områdefornyelse er klar til at blive realiseret. Tiltagene er blevet udviklet sammen med en borgergruppe, og der har sideløbende været dialog med de relevante foreninger, berørte virksomheder samt Nexø Havn A/S, der ligger areal til en del af tiltagene. Center for Natur, Miljø og Fritid, Vejmyndighed har tillige været tæt inddraget i arbejdet.

Konkret foreslås det, at der etableres:

- en rekreativ forbindelse langs Nexø havnekaj. Forbindelsen markeres med store douglastræbjælker.
- en midlertidig lukning af Nexø Torv for gennemkørende trafik.
- en midlertidig lukning af halvdelen af Toldbodgade, med henblik på at teste en permanent lukning heraf efter en forsøgsperiode på et år.
- nye parkeringspladser og flytning af eksisterende parkeringspladser som første forsøgstiltag, der udgør startskuddet på en kommende dialog, der skal lede frem til en ny parkerings- og byrumsstrategi for Nexø.

På baggrund af en evaluering af tiltagene i dialog med borgere, foreninger og virksomheder vil endelige strategier for parkering, trafik og byrum senere blive sendt i offentlig høring og efterfølgende fremlagt til politisk godkendelse.

Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat søger om en forhøjelse af anlægsbevillingerne til områdefornyelse i Nexø til etablering af ovennævnte tiltag.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

Natur- og Miljøudvalget godkender:

- a) de beskrevne trafikale tiltag udføres som forsøg, der skal lede frem til en endelig parkeringsstrategi, der efter senere høring fremlægges til politisk godkendelse.

- b) der gennemføres midlertidig lukning af Nexø Torv indtil efteråret 2022 som eksperiment
- c) der gennemføres midlertidig lukning af en del af Toldbodgade som eksperiment

Natur- og Miljøudvalget indstiller:

- a) der overføres 140.000 kr. fra driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø, vejplanlægning til Nexø Områdefornyelse, således at midlerne kan benyttes som medfinansiering til de trafikmæssige tiltag, sammen med midler fra statens pulje til landsbyfornyelse.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

a) Godkendes idet udvalget ønsker, at der arbejdes med en hastighedsgrænse på 40 km/t på Sdr. Landevej, Havnen og Stenbrudsvej gennem Nexø by. Leif Olsen og Else Merethe Knoop kan ikke medvirke, idet en hastighedsbegrænsningen på så stor og lang en strækning vil skade trafikafviklingen og -sikkerheden.

b) og c) godkendes.

a) anbefales.

Punktet sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller:

- a) at douglastræbjælker og andet offentligt tilgængeligt byrumsudstyr, opsættes på Nexø Havn A/S' areal, som efterfølgende får overdraget udstyret vederlagsfrit,
- b) anlægsbevilling og rådighedsbeløb til områdefornyelse i Nexø forhøjes med 350.000 kr. til trafikmæssige tiltag (udgift), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør i alt 3.685.580 kr.,
- c) anlægsbevilling og rådighedsbeløb til refusion/tilskud til projektet forhøjes med - 210.000 kr. (indtægt fra statens pulje til landsbyfornyelse), således at den samlede anlægsbevilling til refusion/tilskud herefter udgør i alt -1.940.160 kr., og
- d) nettoudgiften for Bornholms Regionskommune på 140.000 kr. finansieres af driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø, vejplanlægning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 19. maj 2021:

Kommunalbestyrelsen den 27. maj 2021:

Sagsfremstilling

Der er siden efteråret 2020 blevet arbejdet med en overordnet strategi for, hvordan der med bedre forbindelser og byrum kan skabes sammenhæng mellem Nexø bymidte og Nexø Havn. Strategien, som tager afsæt i det opdaterede byfornyelsesprogram, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen i juni 2020, er udarbejdet af en lokal arbejdsgruppe med deltagelse af borgere. Parallelt har Center for Natur, Miljø og Fritid, Vejmyndigheden og Center for Regional udvikling, It og Sekretariat, Planafdeling i fællesskab arbejdet på, hvordan en parkeringsstrategi for Nexø by kan indtænkes i de strategiske indsatser, der er besluttet i byfornyelsesprogrammet. Arbejdet med parkering og trafik har som følge heraf haft to hovedsigter:

- 1) understøtte en øget sammenhæng mellem by og havn,

2) forberede Nexø til at håndtere den trafik og parkering, som forventes i relation til byudvikling af Trafikhavnen og i relation til en kommende Strandpark.

Den samlede strategi, der foreligger i udkast, kan ses som bilag 1.

Nærværende sag skal ses som de første tiltag i forhold til arbejdet med byrum, forbindelser og parkering. Ideen er at igangsætte arbejdet med de mest oplagte tiltag for derigennem at teste strategiens ideer og samtidig få etableret et udgangspunkt for dialog med borgere, foreninger og erhvervsliv. På den måde sikres en offentlig debat og inddragelse i arbejdet med at færdiggøre strategien, som senere fremlægges til endelig politisk godkendelse.

Plads-plads strategi: Fokus på byrum og forbindelser

Arbejdet med at skabe bedre sammenhæng mellem havn og by samt en forbedret parkering styrer efter tre pejlemærker:

1. ønsket om at skabe bedre forbindelser for fodgængere på tværs af den gamle bymidte og Nexø Havn, samt langs havnekajen ud mod den planlagte Strandpark.
2. at gøre Nexø til en attraktiv by at gå rundt i, mødes i, opholde sig i, leve i og lege i ved at arbejde med byens mange pladser.
3. at skabe gode trafik- og parkeringsforhold, som sikrer god og hurtig og fremtidssikret afvikling og parkering af bilister, som kommer ind til Nexø ad kystlandevejen, særligt i højsæson, samt mindre biltrafik omkring Nexø Torv hele året.

Strategien hedder plads-plads, og indeholder følgende fysiske pladser/byrum: Nexø Torv, Brugsatorvet, Lommeplads ved Paradisvej, Skippertorvet, Kassegården, Madmolen, området omkring Dokken og til sidst strandpromenaden som en del af Strandparken.

Se kort herunder:



Parkering

Det aktuelle udgangspunkt for en parkeringsstrategi i Nexø er, at der pt. er parkering nok (se parkeringsanalyse i bilag 2). Den udfordring, som skal løses i Nexø er i stedet, at det i forbindelse med byudvikling af Trafikhavnen, og særligt i forbindelse med realiseringen af Strandparken, vil være nødvendigt at etablere en stor del nye parkeringspladser. I stedet for at lave en stor ny parkeringsplads ved siden af Strandparken, foreslås en parkeringsstrategi, hvor mange parkeringsindsatser rundt i byen vil øge byens parkeringskapacitet og styrke Nexø som en by, hvor man parkerer ét sted og i højere grad end i dag færdes til fods. I forhold til Strandparken vil denne strategi understøtte, at Strandparken kan tilgås på flere måder:

- En del vil parkere tæt på Strandparken. Dette vil eksempelvis være dem, der skal tilbringe en dag med at bade på stranden. Til disse brugere etableres en lang række nye parkeringspladser tæt på Strandparken. Disse pladser er ikke med i denne sag, idet de afventer en anlægssag vedrørende Strandparken.
- Andre vil bruge Strandparken samtidig med, at de bruger den øvrige by. Dvs. mennesker som promenerer rundt i byen, går i butikker, køber kaffe og tager en dukkert i Strandparken. For at understøtte denne brug af byen anbefales det at styrke parkeringen flere steder rundt i byen. Hermed styrkes udviklingen af nærområderne til disse parkeringspladser også. Det er disse tiltag, som nærværende dagsordenspunkt har fokus på.

Forudgående dialog med aktører i Nexø

I forbindelse med udarbejdelse af denne sagsfremstilling har der været gennemført en omfattende dialog med lokale aktører. Konkret har der været dialog med Østlandet (gamle EGØ – erhvervsgruppe Øst) samt Nexø Borgerforenings bestyrelse, som begge bakker op om tiltagene. Derudover har der været dialog med aktørerne omkring Nexø Torv, hvor Upstairs, Nexø Herremagasin, Bendixen Hair, Jazz Cafeen, Danbolig og Nexø Nexø bakker op om tiltagene.

Endelig bakker Nexø Havn op om de tiltag, som skal gennemføres på deres arealer, og de har meddelt, at de gerne overtager ejerskab til og drift af douglasbjælkerne og sikrer, at de og parkeringspladserne er offentligt tilgængelige i minimum 5 år. Senest i 2023 vil forsøget blive evalueret med Nexø Havn i forhold til om tiltagene kan gøres permanente.

Juridisk Service har vurderet, at kommunen lovligt kan yde finansiel støtte til etablering af P-pladser og etablering af en offentlig tilgængelig promenade langs kajarealet i Nexø Havn.

Konkrete tiltag

Douglasbjælker – forbindelse langs havnekajen og nyt opholdsareal på Madmolen

Det foreslås, at der langs kajen i den bynære del af Nexø Havn placeres en række douglasbjælker, der markerer en promenade langs vandet. Bjælkerne vil bryde den brede kaj på langs, og skabe en zone tæt på kajkanten og vandet, samt en zone med parkering og vejforløb på bjælkerne's anden side. På kortet herunder er indtegnet en del af den bynære havn.



Bjælkerne placeres i rækker med passende mellemrum på 4 strækninger.

- Strækning 1: på kajen langs Sdr. Hammer
- Strækning 2: på kajen ved Skippertorvet
- Strækning 3: på kajen mellem Skippertorvet og 'H8'
- Strækning 4: på kajen ved Matter og Achtung.

Dette fysiske tiltag vil skabe forbedret forbindelse langs kajen, fordi de ensartede douglasbjælker vil fungere som pejlemærker og derved være retningsangivende for, hvor mennesker oplagt kan bevæge sig. Hertil vil de fungere som synlige offentlige opholdsmøbler, som både med og uden mennesker vil stå flot i Nexøs rå havnemiljø.

Det koster cirka 170.000 kr. at skabe og synliggøre denne forbindelse, der samtidig kan ses som etablering af ét langt promenade-byrum langs Nexø Havn. Forbindelsen vil også være et vigtigt første skridt, der forbereder en sammenhæng mellem Nexøs bymidte og den kommende Strandpark. Dette finansieres af områdefornyelsesprojektet. De første 10-12 bjælker kan sættes op inden højsæson i år, mens resten følger til efteråret.

Midlertidig lukning af Torvet og halvdelen af Toldbodgade

Ovenstående tiltag løser ikke hele problematikken om sammenhæng mellem havnen og bymidten omkring Nexø Torv. Der er stadig et visuelt og fodgængermæssigt gab mellem Skippertorvet og Nexø Torv. Et første skridt i arbejdet hermed er et forslag om i ét år at lukke for biltrafik på halvdelen af Toldbodgade op mod Torvet. Dette tiltag giver i første omgang mulighed for, at lokalsamfund og butikker kan danne sig erfaringer, der kan bruges i beslutningen om, hvorvidt denne løsning skal gøres permanent, og om der skal etableres yderligere tiltag på strækningen fra Nexø Torv til Skippertorvet.



Som led i plads-plads strategien foreslås det tillige, at Nexø Torv lukkes for gennemkørende trafik indtil efteråret 2022, hvorefter der tages stilling til om dette skal gøres permanent.

Dette tiltag er for at begynde en transformation af hele torvet til at være et rekreativt byrum, således at det bliver et sted, hvor mennesker har lyst til at gå hen til, opholde sig og komme tilbage til, igen og igen.

I forbindelse med disse to tiltag, er det essentielt at understrege, at Nexø Torv er udfordret. Torvet bruges ikke mere som det gjorde førhen. Bank og posthus er væk, og de tilbageværende fysiske butikker arbejder hårdt for at få kunder nok. Nogle bygninger er omdannet til boliger, og aktiviteter finder stille og roligt andre steder at holde til. Det efterlader et torv, som til dels stadig fungerer, men som på ingen måde udfylder sit fulde potentiale.

Nexø Torv er et kulturhistorisk rum, som i fremtiden kan blive et større aktiv for byen, hvis det finder sin nye rolle. Fredeliggørelsen er første tiltag, der skal danne afsæt for en lokal dialog om, hvordan torvet kan blive et attraktivt byrum.

Ved at lukke for biltrafik på halvdelen af Toldbodgade og på torvet, mindskes krydset fra 5 til 3 krydsende veje. Det vil derfor stadig være muligt at levere varer på Købmagergade og Brogade, og der vil kunne parkeres på de eksisterende længeparkeringer. Samlet set forventes det at skabe mindre trafik i krydset ved torvet, hvilket kan skabe en mere sikker overgang for fodgængere, og skabe en mere trygt og behageligt opholdsrum på Nexø Torv.

Den midlertidige lukning af en del af Toldbodgade og Torvet vil koste cirka 60.000 kr. til opsætning af en række steler, der markerer afspærringerne. Dette finansieres af områdefornyelsesprojektet.

Parkeringstiltag

Det centrale greb i parkeringsstrategien er at guide besøgende og turister til en hurtig parkering. Denne målgruppe kommer kørende ad kystlandevejen i nordlig eller sydlig retning.

Det centrale greb i parkeringsstrategien er derfor at få bilister til at se ensartede p-skilte langs denne hovedpulsåre og at sikre lettilgængelige parkeringspladser. Herved sikres det, at gæster til byen i mindre grad ledes ind omkring torvet, hvor de kører rundt i de små gader og ser efter ledige p-pladser.



Kørende fra syd vil en besøgende først møde et skilt ved Netto, som peger mod Havneparkering, næste skilt vil være til Sdr. Strandvejsparkering, næste vil henvise til parkeringspladsen ved Kvickly, og dernæst til Havnegadeparkering.

I denne sammenhæng vil skilte, som henviser til parkering omkring centrum (Nexø Torv), blive fjernet. Disse parkeringspladser kan lokale og stedkendte nemt finde frem til uden at forårsage unødigt søgetrafik i byen.

Havneparkeringen er parkeringsbåse langs havnekajen på Sdr. Hammer (Nexø Havns areal), hvis p-pladser vil være offentligt tilgængelige og uden tidsbegrænsning.

Sdr. Strandvejsparkering er eksisterende p-pladser, som i dag ikke bliver meget brugt. For at aktivere disse foreslås det, at der laves et dobbeltrettet gennembrud i p-pladsens sydlige ende, for herved at skabe bedre tilgængelighed (pladsen ender i dag blindt).

Havnegadeparkeringen samt parkeringspladsen ved Kvickly er begge eksisterende og velfungerende p-pladser, og vil med et nyt p-skilt fra Kystlandevejen hver især blive mere synlige for besøgende og turister. Det er iht. aftale med Kvickly Nexø, at der henvises til deres p-plads som en offentlig p-plads uden navngivning, fra Sdr. Landevej.

Tiltagene vil i alt koste 150.000 kr., hvoraf gennembruddet ved Sdr. Strandvejsparkering vil koste cirka 100.000 kr., mens opstribning og opsætning samt nedtagning af skiltning vil koste cirka 50.000 kr.

Tabel 1

Nexø Områdefornyelse, trafikale tiltag	Kroner
Douglasbjælker – forbindelse langs havnekajen og nyt opholdsareal på madmolen	170.000
Lukning af Torvet og halvdelen af Toldbodgade	60.000
Parkeringstiltag	150.000
I alt	380.000

Borgerinddragelse og næste skridt:

Det aktuelle arbejde bygger på den borgerinddragelse, der hidtil har været gennemført i regi af Nexø Områdefornyelse.

- I 2018 startede inddragelsen i form af et idékontor i Nexø, hvor der blev indsamlet i alt 108 input fra byens borgere til områdefornyelsens program. Indsatsområdet 'Sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn' og 'Strandparken' er resultater heraf.
- I efteråret 2020 åbnede Nexø Byværksted for at konkretisere idéerne i dialog med borgerne, og ikke mindst for at få formidlet områdefornyelsens processer.
- I samme periode har en lokal arbejdsgruppe sammen med kommunens projektleder udarbejdet plads-plads strategien.

Næste skridt i borgerdialogen er et borgermøde, som forhåbentlig kan afholdes før sommerferien samt en genåbning af Nexø Byværksted. Gennem denne dialog og gennem indsamling af erfaringer hen over sommeren 2021, med de her beskrevne tiltag, vil plads-plads strategien og parkeringsstrategien blive færdiggjort, udsendt i høring og fremlagt til endelig politisk godkendelse.

Bilag:

1. **Plads-plads – Byrumsstrategi for at sammenbinde by og havn i Nexø**
(Denne fortæller om visionerne for plads-plads strategien)
2. **Trafikanalyse Nexø** – af ViaTrafik
3. **Kortoversigt** første tiltag i Nexø Områdefornyelse
(FASE 1 – trafik, parkering, skiltning og forbindelse for fodgængere)
4. **Byfornyelsesprogram** for Nexø Områdefornyelse

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen har tidligere godkendt anlægsbevillinger til projektet på følgende møder (akkumulerede beløb):

Dato	Samlede bruttoudgifter	Samlede tilskud	Samlede nettoudgifter
29. november 2018	2.248.980	-1.053.000	1.195.980
10. oktober 2019	2.311.980	-1.116.000	1.195.980
30. april 2020	3.335.580	-1.730.160	1.605.420

Der søges i denne sag om en forhøjelse af anlægsbevillinger og rådighedsløb som skitseret i tabel 2 nedenfor, således at der afsættes budget til udførelse af midlertidige og permanente trafikale tiltag.

For at kunne udnytte driftsmidlerne fra bevilling 52 Teknik, natur og miljø, til at trække statsrefusion fra statens pulje til landsbyfornyelse til anlægsbevillingen, er det nødvendigt at overføre dem hertil.

De kommunale driftsmidler på 140.000 kr. matches således med midler fra den statslige pulje til landsbyfornyelse for 2019, idet

- der søges om en forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb til områdefornyelse i Nexø på 350.000 kr. til trafikmæssige tiltag (udgift), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør i alt 3.685.580 kr.

- der søges om en forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb til refusion af projektudgifterne på -210.000 kr. (indtægt fra statens pulje til landsbyfornyelse 2019), således at den samlede anlægsbevilling til refusion herefter udgør -1.940.160 kr.
- nettoudgiften på 140.000 kr. finansieres af driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø, vejplanlægning.

Den statslige refusionsprocent for puljen til landsbyfornyelse for 2019 udgør 60 pct.

Tabel 2

Områdefornyelse i Nexø	Nuværende anlægsbevillinger	Forhøjelse af anlægsbevillinger	Nye anlægsbevillinger
Indsatsområde - udgifter			
00 Projektadministration og borgerinddragelse	1.767.600		1.767.600
01 Branding og kommunikation	25.000		25.000
02 Sammenhæng mellem bymidte og havn	142.980	350.000	492.980
03 Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter	1.250.000		1.250.000
04 Kultur- og medborgerhus	150.000		150.000
Samlede udgifter	3.335.580	350.000	3.685.580
Indtægter			
Statens pulje til byfornyelse 2018	-1.053.000		-1.053.000
Statens pulje til landsbyfornyelse 2019	-677.160	-210.000	-887.160
Samlede indtægter	-1.730.160	-210.000	-1.940.160
Samlede nettoudgifter	1.605.420	140.000	1.745.420

De samlede udgifter til de trafikale tiltag i Nexø på 380.000 kr. jf. tabel 1, er budgetlagt under indsatsområde 02 Sammenhæng mellem bymidte og havn, hvortil der, efter forhøjelsen på 350.000 kr., er afsat i alt 492.980 kr.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 7: Parkeringsstrategi 2021 - Gudhjem

Bilag

Bilag. Brøddegade "to minus en-vej"

Åbent punkt

7 Parkeringsstrategi 2021 - Gudhjem

05.01.02000-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	7	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I Gudhjem har der været drøftet trafik og parkering i en længere årrække og flere tiltag er allerede implementeret i gennem tiderne. Der er gennemført en møderække med repræsentanter fra foreningerne i Gudhjem, hvor der har været stor enighed om at anbefale nedenstående tiltag vedtaget.

- Den midlertidige parkeringsplads ved Melstedvej ønskes gjort permanent, hvilket indebærer at der skal udarbejdes en ny lokalplan for området. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget anmodes om at igangsætte dette.
- Dele af Brøddegade indrettes forsøgsvis som "to minus en-vej". En konsekvens heraf er, at nedre del af Gudhjem by gøres til 40 km/t zone. Tiltaget er drøftet med politiet, som forventer at give samtykke. Kompetencen til færdselsmæssige ændringer er tillagt administrationen. Udgifterne er overslagsmæssigt beregnet til at beløbe sig til 30.000 kr., som afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.
- I sæsonen indføres parkeringsrestriktioner for Løkkegade og Sankt Jørgensgade, således at kun beboerparkering er tilladt. Tiltaget udføres i maj måned 2021 i forbindelse med at ensretningsperioden i Gudhjem iværksættes. Kompetencen til færdselsmæssige ændringer er tillagt administrationen. Udgifter til skiltning beløber sig til 8.000 kr. Udgifterne afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.

Efter sæsonen 2021 gennemføres en evaluering af de gennemførte tiltag i samarbejde med byens foreninger. Formen på evalueringen kan afhænge af eventuelle restriktioner grundet Covid-19.

Indretning og råden over veje er en administrativ kompetence, som er henlagt til Center for Natur, Miljø og Fritid; retningslinjer herfor er en politisk kompetence. Planmyndigheden er involveret i projektet om den midlertidige sæsonparkeringsplads på Melstedvej.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at Natur- og Miljøudvalget:

- a) Godkender iværksættelsen af de foreslåede initiativer.
- b) Indstiller til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, at der udarbejdes en ny lokalplan for området ved Melstedvej med henblik på efterfølgende at gøre den midlertidige parkeringsplads permanent.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

a) Godkendt. Idet hastighedsgrænsen ønskes fastsat til 30 km/t. Else Merete Knoop og Kim Jacobsen kan ikke medvirke, idet de ønsker at følge kommunaldirektørens indstillingen.

b) anbefales.

Punktet sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd.

Kommunaldirektøren indstiller at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget:

- Beslutter at iværksætte processen for udarbejdelse af en ny lokalplan for området ved Melstedvej med henblik på efterfølgende at gøre den midlertidige parkeringsplads permanent.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 6. maj 2021:

Sagsfremstilling

I Gudhjem har der været drøftet trafik og parkering i en længere årrække og flere tiltag er implementeret i gennem tiderne. I forsommeren 2019 gennemførtes de første fysiske tiltag i området, herunder anlæggelse af en midlertidig parkeringsplads ved Melstedvej samt opstribning af parkeringspladser for busser ved F-24 tankstationen. Et samarbejde med foreningerne og en lokal kunstner om markering af nogle interessante stiforløb pågår.

Der er i efteråret 2020 og i løbet af de første måneder i 2021 gennemført en møderække med repræsentanter fra foreningerne i Gudhjem. Der har sideløbende været dialog og besigtigelse med politiet.

Natur- og Miljøudvalget tog på mødet den 2. februar 2021 til efterretning, at der i foråret fra administrativ side ville blive udarbejdet særskilte dagsordner til politisk behandling.

I samarbejde med foreningerne arbejdes videre med følgende initiativer:

- Forsøget med den midlertidige parkeringsplads ved Melstedvej
Forsøget udløber efter sæsonen 2022. Pladsen ønskes gjort permanent og med plads til 300 personbiler samt særskilte båse til autocampere. Der er ikke udarbejdet et egentligt projekt for indretning af pladsen endnu, da forslaget indebærer udarbejdelse af ny lokalplan. Arbejdet med lokalplanen anbefales igangsat hos planmyndigheden. Lokalplaner hører under Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget.
- Markering af "to minus en-vej" i Brøddegade (Bilag vedhæftet)
For at sikre og forbedre forholdene for de gående i Brøddegade ønskes markeret en "to minus en-vej", således at der markeres gangarealer i hver side af vejen. Forholdene er besigtiget sammen med Bornholms Politi, som er positive overfor forslaget. Udføres i første omgang som forsøg på strækningen fra Helligdomsvej til Åbogade gældende i 2021 og 2022. Tiltaget indebærer at der skal indføres en 40 km/t zone i nedre del af Gudhjem by samt i Melsted. Samtidig reduceres antallet af parkeringspladser langs Brøddegade. Udgifterne er overslagsmæssigt beregnet til at beløbe sig til 30.000 kr., som afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.
- Parkeringsrestriktioner i nedre del af Gudhjem by
Der indføres parkeringsrestriktioner i Sankt Jørgensgade og Løkkegade, således at der i sæsonen kun er tilladt beboerparkering jf. licensordningen. Ordningen er drøftet med politiet. Udgifter til skiltning beløber sig til 8.000 kr. Udgifterne afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.
- Betalingsparkeringen på Gudhjem Havn

Betalingsperioden for betaling på Gudhjem Havn anbefales udvidet, således at den følger ensretningsperioden fra 15. maj til udgangen af uge 42. Dette arbejdes der videre med i forbindelse med en særskilt dagsorden til politisk behandling.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til afmærkning og skiltning beløber sig til 38.000 kr. Udgifterne, der henhører under drift, afholdes på Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU inden for den afsatte ramme.

Driftsbudget

Driftsbudget til vejmyndighedsopgaver, herunder parkeringsforhold og trafiksikkerhedsarbejder udgør samlet netto 880.000 kr. i 2021. Hertil kommer forventet overførsel fra 2020 reserveret til arbejdet med parkeringsstrategier på ca. 400.000 kr.

Pr april 2021 er der disponeret således:

Tiltag	Beløb
Vejplanlægning	120.000 kr.
Færdselssikkerhed	110.000 kr.
Trafiksikkerhedsarbejder	240.000 kr.
Generelle udgifter vejmyndighed og matrikulære berigtigelser	430.000 kr.
Disponerede udgifter i alt	900.000 kr.
Dækkes af indtægter fra parkeringsområdet	-20.000 kr.
Disponering i alt, netto	880.000 kr.

Der er budgetteret med et overskud fra parkeringskontrollen, som dels dækker nogle af de generelle udgifter, dels genererer midler til arbejdet med parkeringsstrategierne. Afhængig af sommerens forløb og status på indtægter kan der i efteråret blive disponeret yderligere til ovennævnte indsatsområder.

Overførsel fra 2020 er disponeret således

Forventet overførsel fra 2020 april 2021	400.000 kr.
Foreslået disponeret maj 2021 til initiativer i forbindelse med parkeringsstrategi i Svaneke	70.000 kr.
Foreslået disponeret maj 2021 til initiativer i forbindelse med parkeringsstrategi i Gudhjem	38.000 kr.
Disponeret i alt pr. maj 2021	108.000 kr.
Restbeløb til det videre arbejde med parkeringsstrategier	292.000 kr.

Anlægsbudget

Til anlægsarbejder i forbindelse med parkeringsstrategierne er der afsat 500.000 kr. i 2020-priser (509.500 kr. i 2021-priser) + ekstra 750.000 kr. i 2021. Disse midler er endnu ikke disponeret.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Parkeringsstrategi 2021 - Svaneke

Åbent punkt

8 Parkeringsstrategi 2021 - Svaneke

05.01.02000-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	8	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

I Svaneke har der siden 2019 været afholdt en række møder med repræsentanter for byens foreninger omkring parkeringsforholdene i byen. I 2020 blev en række mindre tiltag besluttet og til dels gennemført. Der er igennem det seneste år gennemført en møderække med repræsentanter fra foreningerne i Svaneke, hvor der har været enighed om at der arbejdes videre med nedenstående tiltag:

- Der anlægges en midlertidig sæsonparkeringsplads for 100 personbiler ved Korshøje. Samtidig skiltes med en gangsti fra parkeringspladsen til Svaneke Torv. Parkeringspladsen indrettes på et areal ejet af en privat lodsejer med hvem der skal indgås en endelig aftale med udgangspunkt i gældende takster på området. Da der er tale om en midlertidig indretning, kan planmyndigheden administrativt godkende tiltaget efter en høring af de berørte parter. Udgifterne til etablering og skiltning udgør overslagsmæssigt 60.000 kr. og afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.
- Hertil indføres en 40 km/t zone gældende for hele Svaneke by. Tiltaget er drøftet med politiet som er indstillet på at give samtykke. Kompetencen til færdselsmæssige ændringer er tillagt administrationen. Udgifterne er overslagsmæssigt beregnet til at beløbe sig til 10.000 kr., som afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.

Efter sæsonen 2021 gennemføres en evaluering af de gennemførte tiltag i samarbejde med byens foreninger. Formen på evalueringen kan afhænge af eventuelle restriktioner grundet Covid-19.

Indretning og råden over veje er en administrativ kompetence, som er henlagt til Center for Natur, Miljø og Fritid, retningslinjer herfor er en politisk kompetence. Planmyndigheden er involveret i projektet om den midlertidige sæsonparkeringsplads, herunder at projektet sendes i høring umiddelbart efter behandlingen i Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Natur- og Miljøudvalget godkender iværksættelsen af de foreslåede initiativer

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Indstilling godkendt. Niclas Fick kan ikke medvirke idet der ønskes en 30 km/t-zone i sommerhalvåret, i Svaneke midtby, i perioden fra maj-august. Punktet sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd.

Sagsfremstilling

I Svaneke har der siden 2019 været afholdt en række møder med repræsentanter for byens foreninger omkring parkeringsforholdene i byen. I 2020 blev vende- og parkeringspladsen for turistbusser på Svaneke Havn ændret med henblik på trafiksikkerhed og optimering. Samtidig blev det i 2020 efter aftale med byens foreninger og efter godkendelse af Bornholms Politi besluttet, at der til sæson 2021 skulle gennemføres en tilpasning af parkeringsrestriktionerne i Storegade og i Brænderigængen, hvilket således opsættes i perioden uge 24 til og med uge 42. Natur- og Miljøudvalget tog på mødet den 2. februar 2021 til efterretning, at der i foråret fra administrativ side ville blive lagt forslag til initiativer op til politisk behandling, som kunne anbefales gennemført i 2021.

Følgende initiativer anbefales gennemført i 2021:

- Etablering af midlertidig sæsonparkering med plads til 100 personbiler på Korshøje.

Der indgås aftale med lodsejer om leje af arealet i en 3-årig periode, hvor behovet for pladsen kan vurderes nærmere. Aftalen med lodsejer skal forhandles endeligt på plads med udgangspunkt i gængse takster for området.

Der skiltes med gangsti til Svaneke Torv fra p-pladsen. Gangafstand er ca. 650 meter fra Korshøje via sti til Svaneke Kirke og Vestergade til Svaneke Torv,

Inden etableringen af pladsen, gennemfører planafdelingen en høring af berørte parter i nærområdet.

Udgifterne til etablering og skiltning udgør overslagsmæssigt 60.000 kr. og afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.

- Svaneke by gøres til 40 km/t zone

Der indføres 40 km/t zone i hele Svaneke by. Udgifterne på anslået 10.000 kr. afholdes via Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.

Kort med angivelse af midlertidig sæsonparkering.



Økonomiske konsekvenser

Udgifter til afmærkning og skiltning beløber sig til 70.000 kr. Udgifterne som henhører under drift, afholdes inden for den afsatte ramme på Bevilling 52 Teknik, natur og miljø under NMU.

Driftsbudget

Driftsbudget til vejmyndighedsopgaver, herunder parkeringsforhold og trafiksikkerhedsarbejder udgør samlet netto 880.000 kr. i 2021. Hertil kommer forventet overførsel fra 2020 reserveret til arbejdet med parkeringsstrategier på ca. 400.000 kr.

Pr april 2021 er der disponeret således:

Tiltag	Beløb
Vejplanlægning	120.000 kr.
Færdelssikkerhed	110.000 kr.
Trafiksikkerhedsarbejder	240.000 kr.
Generelle udgifter vejmyndighed og matrikulære berigtigelser	430.000 kr.
Disponerede udgifter i alt	900.000 kr.
Dækkes af indtægter fra parkeringsområdet	-20.000 kr.
Disponering i alt, netto	880.000 kr.

Der er budgetteret med et overskud fra parkeringskontrollen, som dels dækker nogle af de generelle udgifter, dels genererer midler til arbejdet med parkeringsstrategierne. Afhængig af sommerens forløb og status på indtægter kan der i efteråret blive disponeret yderligere til ovennævnte indsatsområder.

Overførsel fra 2020 er disponeret således

Forventet overførsel fra 2020 april 2021	400.000 kr.
Foreslået disponeret maj 2021 til initiativer i forbindelse med parkeringsstrategi i Svaneke	70.000 kr.
Foreslået disponeret maj 2021 til initiativer i forbindelse med parkeringsstrategi i Gudhjem	38.000 kr.
Disponeret i alt pr. maj 2021	108.000 kr.
Restbeløb til det videre arbejde med parkeringsstrategier	292.000 kr.

Anlægsbudget

Til anlægsarbejder i forbindelse med parkeringsstrategierne er der afsat 500.000 kr. i 2020-priser (509.500 kr. i 2021-priser) + ekstra 750.000 kr. i 2021. Disse midler er endnu ikke disponeret.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Principbeslutning om NORDLIV-projektet

Bilag

Bilag 1 Dispositionsforslag NORDLIV

Åbent punkt

9 Principbeslutning om NORDLIV-projektet

01.11.20P20-0026

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	9	

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms Idræt og Kulturcenter (BIKC) har sammen med Bornholms Regionskommune (BRK) og Lokale- og Anlægsfonden udviklet et nytænkende anlægsprojekt i Allinge ved navn NORDLIV. Projektet omfatter bl.a. ombygning af BIKC, placering af et nyt kommunalt børnehus, der er sammenbygget med BIKC, og samling af foreningsaktiviteter i BIKC. Det anslås, at projektets realisering vil koste 68 mio. kr. ekskl. moms. BIKC anmoder nu om politisk tilkendegivelse af, at BRK bakker op om projekter herunder, at børnehus og BIKC bygges sammen, og at Kærnehuset lukkes mod at foreningerne tilbydes plads i BIKC. Den politiske tilkendegivelse er afgørende for BIKCs muligheder for at tiltrække midler fra fonde, idet særligt de nationale fonde tillægger det stor vægt, at projektet er baseret på et tæt og nyskabende samarbejde mellem en kommune og civilsamfundet. Der lægges i denne sag op til, at der tages en politisk principbeslutning, der opretholdes 1 år.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Bornholms Regionskommune vil arbejde videre med NORDLIV projektet sammen med Bornholms Idræts og Kultur Center (BIKC) frem til den 1. juni 2022.
- Bornholms Regionskommune tilkendegiver, at et kommende børnehus i Allinge kan bygges sammen med BIKC, og at medborgerhuset Kærnehuset lukkes mod at foreninger får tilbudt lokaler i BIKC. Endelig beslutning afventer projektets finansiering samt afklaring af juridiske og økonomiske spørgsmål relateret til BRKs forpligtelser i et fælles projekt.
- De afsatte 19,2 mio. kr. til bygning af Allinge Børnehus indgår i den samlede projektkonometri

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2021:
Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen afsatte i forbindelse med aftalen om budget 2017, 22,3 mio. kr. i overslagsåret 2019 til opførelse af et nyt børnehus i Allinge med plads til 115 børn ved sammenlægning af Tejn og Allinge børnehuse.

Imidlertid besluttede Kommunalbestyrelsen den 31. januar 2019 at bevare Tejn Børnehus og opføre et nyt børnehus i Allinge til 70 børneenheder. Børnehusets placering blev også ændret til at skulle opføres i tilknytning til BIKC, og der blev nedsat et byggeudvalg til formålet.

Efterfølgende blev der den 23. januar 2020 afsat 70.000 kr. til, at BRK kunne finansieres 20 % af udgifterne til udarbejdelse af det projektforslag, der nu ligger klar (bilag 1).

Projekt NORDLIV

I 2017 besluttede kommunalbestyrelsen at bevilge kommunegaranti på 4,5 mio. kr. til BIKC i forbindelse med et ønske om at udvide og ombygge hallens eksisterende rammer.

I 2018 igangsatte BIKC sammen med Bornholms Regionskommune, og med støtte fra Lokale- og Anlægsfonden, et udviklingsarbejde i Allinge, som skal føre til et markant løft af den del af Allinge, som ligger omkring byens hal og Cirkuspladen.

Dette arbejde er nu konkretiseret i NORDLIV-projektet, der bygger på følgende vision: "Samlet set er det visionen at skabe et mødested, der hver dag hele året emmer af liv og fællesskab, og at gøre Nordbornholm til et endnu bedre sted at både bo og besøge."

Visionen skal realiseres gennem tre principper:

Princip #1: Samle for at dele

I stedet for mange spredte aktiviteter, der bruges sparsomt, vil de deltagende aktører deles om fælles faciliteter. På den måde kan aktørerne løfte hinanden og skabe et mødested for både lokale og besøgende.

Princip #2: Samarbejde på tværs

Aktørerne vil samarbejde på tværs af foreninger, erhvervsliv og kommune for at skabe et sted, hvor der er mange anledninger til at tage del og mødes.

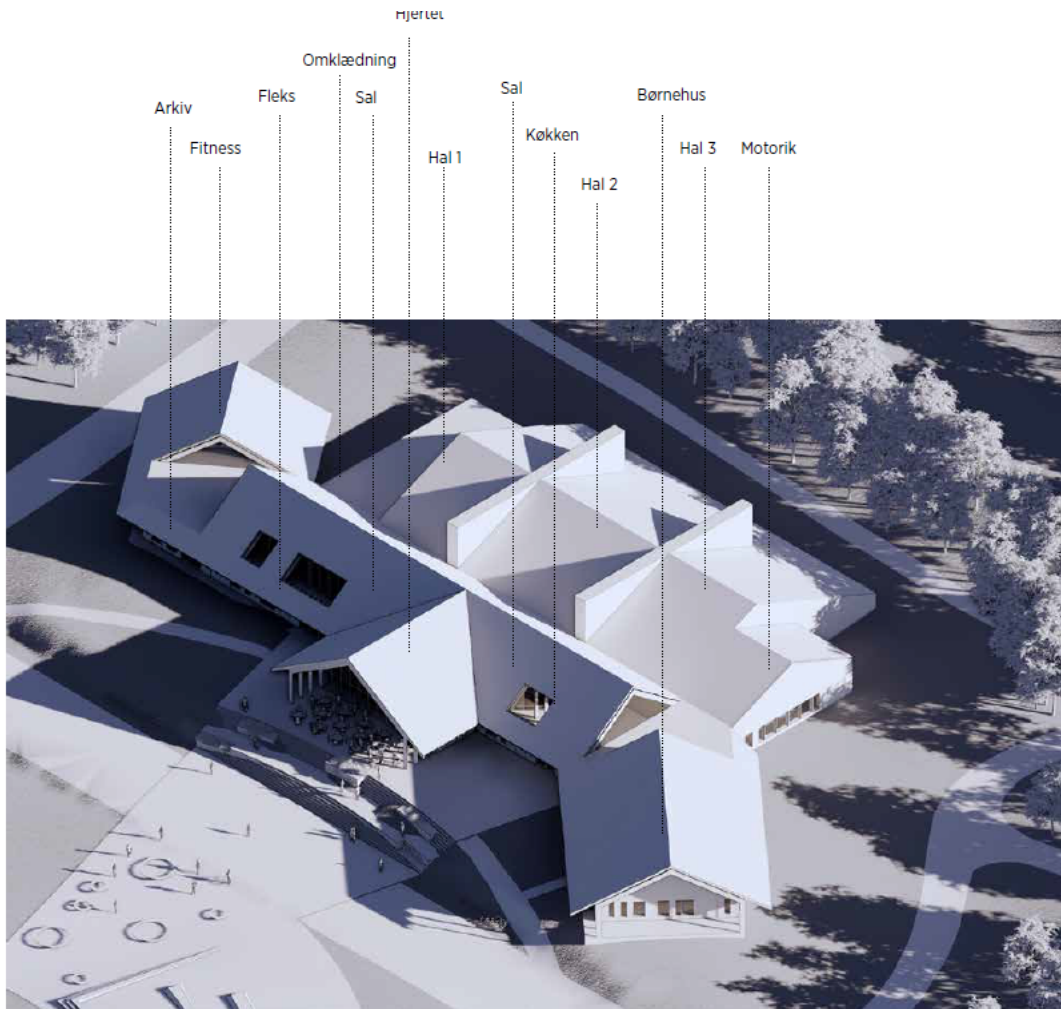
Princip #3: De tre sæsoners by

Projektet har sit fundament i helårsbyen, men favner også de to andre sæsoner: Sommerens turisme og skuldærsæsonernes events - herunder særligt Folkemødet.

De konkrete hovedelementerne i projektet er:

- Udvidelse og ombygning af BIKC
- Nybygget integreret daginstitution (Allinge Børnehus) sammenbygget med BIKC og med delte faciliteter i form af bl.a. køkken og motoriklandskab
- Flytning af aktiviteter fra Kærnehuset i Allinge til BIKC
- Omdannelse af udearealerne omkring Allinge Børnehus, BIKC samt Cirkuspladsen (denne del er ikke uddybet i dette dagsordenspunkt, men indgår i det politisk vedtagne arbejde med helhedsplanen for Allinge).

Den 25. marts 2021 blev Kommunalbestyrelsen på et temamøde præsenteret for projektforslaget, der er udarbejdet af Keingart Arkitekter, som sammen med BIKC og BRK tillige har forestået en omfattende brugerinddragelse af bl.a. personale og forældre i Børnehuset samt brugere i Kærnehuset. Det er administrationens vurdering, at der er bred opbakning til projektet fra både Børnehusets personale og forældre samt fra brugerne i Kærnehuset.



REJST PLAN AF HUSET

En integreret daginstitution som en del af BIKC

BRK er direkte involveret i NORDLIV-projektet gennem etablering af en integreret daginstitution, der i dispositionsforslaget er fysisk sammenbygget med BIKC. Det er administrationens vurdering, at dispositionsforslaget set ud fra dagtilbuddets perspektiv giver spændende muligheder for nyskabelse af læringsmiljøer. Dispositionsforslaget tager hensyn til muligheden for skabelse af de små grupper i læringsmiljøet. Disse små grupper er vigtige for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse. Samtænkningen med Nordlivs andre aktiviteter og foreninger i bygningen betyder, at der i læringsmiljøet gives rum for:

- At følge barnets spor gennem spontanitet i dagligdagen
- Uanede muligheder for aktiviteter
- Etablering af samspil og relationer på tværs af interesser og aktører

Sammenhængen mellem spiseområde og køkken giver mulighed for at inddrage børnene i både den aktive deltagelse omkring spisningen samtidig med, at børnene får mulighed for en sanselig oplevelse gennem duft og visuelt at kunne se madproduktionen. Deltagelse i selve madproduktionen anses ikke som muligt.

De mange muligheder i – og de mange aktører, som benytter uderummet – giver mulighed for, at børn bliver inspireret til et aktivt liv, hvor forståelsen for foreningslivet bliver en naturlig del af børns læring.

Der er endnu ubesvarede praktiske problemstillinger om fremtidige samdriftsforhold og økonomiske rammer. Som eksempler på dette kan nævnes; Benyttelse af fælles arealer i dagtil-

buddets åbningstid, forældrebetalt madordning i privatejet BIKC-køkken, benyttelse af depot, hvem har ansvaret for og udfører rengøring osv. Dette vil blive afklaret som del af det nedenfor omtalte afklaringsforløb.

Flytning af aktiviteter fra Kærnehuset

Herudover forudsætter projektet, at de foreninger, som i dag har til huse i medborgerhuset Kærnehuset, tilbydes lokaler i BIKC, og at Kærnehuset lukkes. Det betyder f.eks., at lokalhistorisk arkiv får tildelt et lokale, hvor foreningens medlemmer kan arbejde, og hvor arkivalier kan opbevares. Der bliver også mulighed for at arrangere udstillinger i flexrum og cafeen. Andre foreninger og grupper booker flexrum til deres aktiviteter, lige som de gør i dag i Kærnehuset. Hallen kan også bookes fx til stolegymnastik, yoga etc.

Administrationen anbefaler flytningen, som vil give adgang til nye lokaler med god tilgængelighed i en social sammenhæng, der skaber gode muligheder for at opbygge fællesskab på tværs af brugergrupper og generationer.



STUEN PLAN 1

Principbeslutning

Af hensyn til den kommende fundraising anmoder BIKC om, at kommunen tager en principbeslutning om opbakning til projektet. Med denne principbeslutning tilkendegiver Bornholms Regionskommune dels at ville placere det nye børnehus sammen med BIKC, og at ville lukke medborgerhuset Kærnehuset, idet de aktører, der i dag har deres aktiviteter i medborgerhuset Kærnehuset, får tilbudt lokaler i BIKC.

Bornholms Regionskommune giver BIKC frem til 1. juni 2022 til at rejse fuld finansiering af projektet. Hvis ikke BIKC kan rejse de nødvendige midler inden da, skal BRK's tilsagn om deltagelse i og medfinansiering af projektet tages op til fornyet politisk behandling.

Kommissorium og afklaring af juridiske, økonomiske og organisatoriske aspekter

NORDLIV er et omfattende og nytænkende projekt, der ikke blot involverer mange interessen-

ter og flere fagcentre i kommunen, men også flere juridiske, økonomiske og organisatoriske aspekter, der skal afdækkes. Af eksempler på disse forhold kan følgende nævnes: Fordeling af anlægs- og driftsomkostninger, ejerforhold, samarbejdsaftale med BIKC og børnehuset samt aftale om vilkår for frivillige foreningers brug af lokaler og de mulige afledte økonomiske konsekvenser heraf for BRK. Endelig skal der også udarbejdes en løsning for, hvordan BATs busser i fremtiden skal vende i Allinge / Sandvig. BRK's endelige tilsagn vil være afhængig af, at alle relevante forhold vedr. samarbejdet med BIKC samt relaterede forhold i relation til trafik opnår politisk godkendelse.

Der vil i forlængelse af principbeslutningen blive udarbejdet et kommissorium, som udstikker retningslinjerne for kommunens understøttende arbejde frem mod 1. juni 2022. Kommissoriet skal bl.a. indeholde en tidsplan, der beskriver frister for leverancer og den politiske proces. Kommissoriet vil blive godkendt af direktionen.

Økonomiske konsekvenser

Et overslag på den samlede anlægsøkonomi for hele NORDLIV-projektets forventes at være ca. 68 millioner kr. ex moms.

Allinge børnehus: Kommunalbestyrelsen har afsat 19,2 millioner kr. til opførelse af et nyt børnehus i Allinge med plads til 70 børneenheder.

BIKC: Endvidere har kommunalbestyrelsen i 2017 bevilget en kommunegaranti på 4,5 mio. kr. til ombygning af hallen.

Der vil senere blive forelagt en sag til politisk behandling, der vil vise den samlede økonomi med BRK's andel.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.

Bilag

Bilag 1 – Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste

Bilag 2 - Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste med nedlagt Toftegård og nyt Bykær

Bilag 3 - Plejeboligmodel opdaterede tal - model 1 - scen 5 år fortsat historik inkl. venteliste med bevaret Toftegård og nyt Bykær

Åbent punkt

10 Opdatering af beslutningsgrundlag for etablering af nyt plejecenter m.m.

27.42.00P05-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	10	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter
Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

Som følge af budgettet for 2021 blev det besluttet, at beslutningsgrundlaget for at etablere et plejecenter skulle opdateres og drøftes politisk i 1. halvår 2021.

Grunden var, at udviklingen på tidspunktet gav anledning til at stille spørgsmålstejn ved behovet for plejeboliger trods et stigende antal ældre. I forbindelse med at plejeboligbehovet skulle analyseres, besluttede man også at få vurderet behovet for vedligeholdelse på det nuværende plejehjem Toftegården i Hasle.

Der foreligger nu de indledende undersøgelser om plejeboligbehov og behovet for evt. vedligeholdelse af Toftegården.

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget:

- a) Tager orienteringen til efterretning.
- b) Drøfter sagen med henblik på den videre behandling

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

- a) Orienteringen taget til efterretning
- b) Social- og Sundhedsudvalget drøftede de 3 scenarier og udvalget anbefaler at der arbejdes videre med scenarie 3 for en yderligere kvalificering.

Kommunalchefen indstiller, at Natur- og Miljøudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har i april 2021 424 plejeboliger, hertil kommer 34 midlertidige/aflastningspladser.

Antallet af pladser vurderes at dække det aktuelle behov på Bornholm i 2021 da den maximale ventetid på 2 måneder for garantiventeliste overholdes uden problemer.

En optælling i årene 2018 – 2021 viser følgende antal gennemsnitlige ledige boliger på årsbasis:

2018	20 (fra uge 17)
2019	21
2020	31
2021	28 (indtil uge 14)

Ses der nøjere på den specifikke venteliste til plejebolig (borgere, som søger bestemt plejebolig) kan man se, at der er bestemte geografiske områder, som har størst søgning. Borgerne kan i øvrigt stå på venteliste til flere steder på én gang, som 1. 2. og 3. prioritet.

Nedenstående oversigt viser kun borgernes 1. prioritet.

Opgørelse af venteliste pr. 21/4-21:

Hjemmeadresse	Toftegården	Lunden	Snorrebakken	Snorrebakken farvede huse	NMC	Aabo	Nylars	Klippebo	i alt
3700 Rønne		8	1	2		1			12
3790 Hasle	2	1	2						5
3781 Klemensker									0
3720 Åkirkeby				1		1			2
3751 Østermarie			1						1
3740 Svaneke									0
3730 Nexø					4				4
3770 Allinge			3					5	8
3760 Gudhjem		1							1
Udenøs	1		1	2					4
I alt	3	10	8	5	4	2	0	5	37

Årsagen til at ventelistens borgere ikke takker ja til en af de tomme boliger, kan antages at være fordi behovet for at flytte ikke er presserende:

Ansøgningen kan være imødekommet alene på borgerens omfang af hjælp, og borgerens ønsker at vente på den specifikke bolig der ønskes.

Som led i analysen er der gennemført en genberegning af plejeboligbehovet i KL's beregningsmodel for plejeboligbehov. Modellen opdateres årligt, og der er i forhold til det nærværende punkt anvendt den model, der er udgivet på KL's hjemmeside d. 26. januar 2021.

Modellen opdateres således løbende via indberetninger fra Danmarks Statistik, og fremskriver en kommunes behov for plejeboliger ud fra dækningsgrader, udviklingen i kommunens befolkning og forskellige forhold vedrørende udnyttelsen af boligerne.

KL's fremskrivningsmodel fremskriver plejeboligbehovet på baggrund af bl.a. andelen af befolkningen i forskellige aldersgrupper, der enten bor i eller er på venteliste til plejeboliger. Det betyder, at der er en indbygget mekanisme, som gør at den konkrete behov for plejeboliger til dels følger befolkningsudviklingen. I virkelighedens verden slår denne mekanisme dog ikke fuldt igennem. De ældres plejeboligbehov afhænger af funktionsevnen, og den gennemsnitlige funktionsevne for en given aldersgruppe forventes at ændre sig i fremtiden.

Modellen bygger derfor på det scenarie, at de ældres behovsgrad for så vidt angår plejebolig, vil falde i kommende år. Det er endvidere en bærende præmis i modellen, at antallet af plejeboliger skal være af et sådant antal, at kommunen kan overholde forpligtelsen om at tilbyde en plejebolig senest to måneder efter, at en borger er blevet visiteret til en sådan.

Modellen bygger således på en række forudsætninger, konkrete data og valg af scenarier, som er beskrevet nedenfor:

- En forventning om, at plejeboligbehovet i de næste 5 år vil falde i samme grad, som det har været tilfældet i årene 2013-2019
- Et gennemsnitligt plejeboligbehov på 32 måneder
- 1 måneds tomgang ved fraflytning af plejebolig
- Andel på garantiventeliste (dvs. personer, som skal tage imod første ledige plejebolig uanset geografi m.v.) på 1 %
- Status primo 2021 jf. DST: 424 plejeboliger. 448 personer med plejebenhov.

Data er overvejende de nyeste tal fra Danmarks Statistik (DST). De er dog efterfølgende kontrolleret og konsekvensrettet ift. de aktuelle tal fra plejebolig- og ældreområdet på Bornholm inklusive den aktuelle venteliste til plejeboliger.

Ud fra ovenstående fremsættes 3 scenarier.

Scenarie 1: Nuværende antal boliger – Bevarelse af Toftegården

Ud fra KL's fremskrivningsmodel, og med nuværende antal boliger, kan man på Bornholm forvente et behov afspejlet i en venteliste på 72 i 2025, stigende til et behov svarende til en venteliste til plejeboliger på 183 i 2032. Fremskrivningen kan ses af bilag 1.

Scenarie 2: Nedrivning af Toftegården og nybyggeri af Bykær

På baggrund af ovenstående model er der udarbejdet en udgave med tilsvarende forudsætninger, men hvor en nedrivning af Toftegården og nybyggeri af Bykær i Hasle er lagt ind i modellen. Konkret nedlægges der 36 boliger og opføres 60 nye boliger i 2025 (netto 24 ekstra boliger).

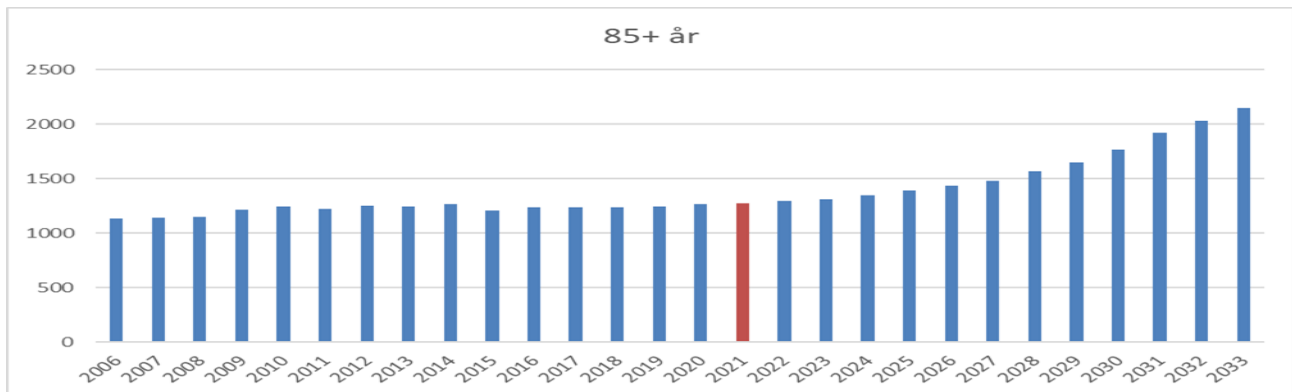
Det vil jf. modellen betyde, at plejeboligbehovet nedbringes til en forventet venteliste på 48 i 2025, stigende til et behov i 2032 afspejlet i en venteliste på 159. Resultaterne fra modellen med tilpasning af bygningsmassen er vedlagt som bilag 2.

Scenarie 3: Bevarelse og renovering af Toftegården og nybyggeri af Bykær

Stadig med udgangspunkt i KL, fremskrivningsmodel som ovenfor, men Toftegården bevares og Bykær etableres med 60 boliger. Dette vil medføre en venteliste på 12 i 2025 og 132 i 2032. Modellens resultat kan ses af bilag 3.

Selvom befolkningsudviklingen ikke er den eneste faktor, og der i modellen er taget hensyn til forventningen til sund aldring, er der dog en så markant udvikling i befolkningen over 85 år, at det alt andet lige vil have konsekvenser for behovsudviklingen.

Administrationen er af den opfattelse, at hvis man lægger KL's fremskrivningsmodel til grund for en beslutning, så er scenarie 3 den mest fremtidssikrede løsning. Det forudsætter dog at det er muligt at renovere Toftegården. Administrationen vil også henlede opmærksomheden på, at i fald man vælger scenarie 3, bør man forholde sig til det søgemønster til plejeboliger der ses i dag, hvor bevægelsen er ind mod Rønne.



Som det ses af figuren er der i dag 1.271 personer over 85 år på Bornholm, mens tallet i 2033 er steget til 2.149. Det svarer til en stigning på 69 % eller 878 borgere yderligere i aldersgruppen. Den relativt voldsomme stigning skyldes, at de store efterkrigsårgange i stigende grad bevæger sig ind i de relevante aldersgrupper.

Befolkningsprognosen er som udgangspunkt altid knyttet til en vis usikkerhed især i prognosens sidste år (her 2033). Usikkerheden knytter sig dog typisk til mellemkommunale flytninger og migration. Idet udsigten til, at de ældre over 85 år flytter til andre kommuner, er relativt begrænset, vil prognosens forudsigelser efter alt at dømme være ret stabile.

Fremtidens behov/målgrupper – mulige udfordringer i fremtiden.

Antallet af borgere med en demensdiagnose forventes, på trods af sund aldring, at stige i takt med den demografiske udvikling. Erfaringen viser at de fleste borgere med en demensdiagnose får behov for en plejebolig.

Desuden er der flere yngre borgere med erhvervet hjerneskade som på grund af både fysiske og kognitive udfordringer har behov for døgnophold. De vælger oftest at ville blive på øen og flytter dermed ind i en plejebolig hvor omgivelser og aktiviteter er stilet mod den ældre borger.

Både dag- og døgnophold til Ældre borgere, der er bevilget aflastning jf. lov om social service § 84.1, af hensynet til deres samlevende pårørende, tilbydes i dag ophold på Sønderbo.

Denne målgruppe har oftest en demensdiagnose og dermed et stort både fysisk og psykisk plejebæhov. Målgruppen har svært ved at rumme de mange stimuli og påvirkninger, der er i et hus som Sønderbo, der ud over aflastning også huser borgere med aktivitetstilbud og midlertidige ophold.

Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Ældre, ser med fordel at aflastningstilbud til ældre, både dag og døgnophold, samles på en anden lokation end Sønderbo.

Istandsættelse af plejehjemmet Toftegården.

Ejendomme og Drift, Ejendomsservice, har været ude og vurderet bygningsmassen på Toftegården for det tilfælde, at man enten vælger ikke at bygge Bykær, og borgerne dermed bliver boende på Toftegården, eller man vælger at beholde Toftegården samtidig med at man bygger nyt.

Der er således udarbejdet et notat med et anlægsbudget, som er vedlagt som bilag 4, og som opgør de samlede omkostninger ved en generel istandsættelse af bygningen, som både omfatter en opgradering af de tekniske løsninger, men i sær opgradering på den enkelte bolig. Her udvides boligarealet ikke, og der sammenlægges ikke 2 boliger til en bolig. I stedet er der fokuseret på nye overflader i boligerne samt en total modernisering af wc/baderum hvor der er beregnet helt nye installationer samt nye moderne velfærdsløsninger omkring sanitet og badeforhold.

Ejendomsservice oplyser, at der bl.a. påtænkes gennemført følgende istandsættelsesarbejder:

1. Ventilationsanlægget retableres
2. Varmeanlægget renoveres
3. Lysarmaturer skiftes.

Endvidere påtænkes der gennemført følgende istandsættelsesarbejder i relation til boligerne:

4. Tekniske installationer
5. Klimaskærm, bl.a. isolering af ydervægge
6. Indvendige overflader
7. Udskiftning af døre og vinduer
8. Terrasserne tilgængelighedssikres
9. På toiletter udskiftes sanitet, der etableres gulvvarme, gulvbelægning skiftes indvendige døre og skabe udskiftes.

Den samlede vurdering af det økonomiske behov til istandsættelse af Toftegården er beregnet til 42 mio. kr. ekskl. moms.

Juridisk vurdering iht. plejehjemsbekendtgørelsen

Ejendomsservice har anmodet Juridisk Service om en vurdering af, i hvilket omfang Plejehjemmet Toftegården kan istandsættes uden at arbejderne fører til, at plejehjemmet skal ombygges efter reglerne i almenboligloven.

Kommunalbestyrelsen driver det bestående plejehjem efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dette gælder også efter istandsættelse og mindre ombygning jf. plejehjemsbekendtgørelsen § 1. Det er Juridisk Service antagelse, at plejehjemsbekendtgørelsen således giver regionsråd og kommunalbestyrelser en vid adgang til at vedligeholde de oprindelige plejehjem, så plejehjemmene over tid fortsat kan udgøre et alternativt tilbud til almenbolig modellen.

Juridisk Service er således af den opfattelse, at en løbende vedligeholdelse af et plejehjem er indenfor rammerne af Plejehjemsbekendtgørelsen. At der er et vedligeholdelsesefterslæb på Plejehjemmet Toftegården, som i et vist omfang nødvendiggør et samlet set større istandsættelsesarbejde, bringer ikke i sig selv den samlede mængde af vedligeholdelses arbejder uden for Plejehjemsbekendtgørelsens rammer, der i § 1 specifikt nævner istandsættelsesarbejder og mindre ombygninger som lovlige aktiviteter efter bekendtgørelsen.

Det afgørende er således det enkelte arbejdes art og karakter.

Juridisk Service har efterfølgende været i dialog med BDO om problemstillingen. BDO's tilkendegivelser medfører, at Juridisk Service anbefaler, at sagen undersøges nøjere med det formål, at det bl.a. afklares, om opførelsen af Toftegården oprindeligt er finansieret med støttede midler og om BDO's fortolkning af plejehjemsbekendtgørelsen deles af Indenrigs- og Boligministeriet.

Genhusning under byggesagen

Det må forventes at den enkelte beboer skal genhuset i byggeperioden, hvilket ikke er en del af anlægsbudgettet. Der foreslås derfor at benytte ledige boliger på Toftegården som genhusningsarealer under en evt. byggeperiode.

Fremtidig drift:

Der er ikke udført beregninger på fremtidig drift, begrundet i en forventet nedgang i driftsudgifter som hentes i nye installationer, moderne belysning samt opgradering af ventilationsanlæg. Alle disse nye tiltag forventes at have en positiv virkning på fremtidige driftsudgifter.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: BAT Helårskøreplan - evaluering i brugerråd

Åbent punkt

11 BAT Helårskøreplan - evaluering i brugerråd

13.05.00A00-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	11	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

BAT har den 11. marts 2021 afholdt møde med Brugerrådet, hvor helårskøreplanen blev drøftet og evalueret. Ligeledes er der foretaget en intern evaluering af helårskøreplanen i BAT. Generelt set er der tilfredshed med den nye helårskøreplan.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 6. april 2021:

Tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalget har bedt BAT om en evaluering af den nye helårskøreplan.

Den 11. mart 2021 holdt BAT møde med Brugerrådet, som på mødet udtrykte stor tilfredshed med den nye helårskøreplan, og at de nye ruter fungerer fint. Brugerrådet udtrykte ønske om ikke at foretage ændringer til helårskøreplanen.

På standere og stoppesteder har BAT opsat fysiske køreplaner i stedet for QR-koder. BATs brugerråd er meget tilfredse med denne løsning.

BATs egen evaluering af køreplanskiftet:

BAT har på afdelingsMED evalueret køreplanen og der er generel tilfredshed. I forhold til vagtplanerne er der foretaget enkelte justeringer. Der er en kontinuert dialog om dette med chaufførerne.

BAT har brugt opsætningen af køreplaner på stoppesteder til et gennemsyn af tilstanden på stoppestederne. Heraf kommer en opdatering af zone- og rutekort. Denne opdatering er planlagt til at blive udført i den kommende måned.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Stop for salg af klippekort i busserne

Bilag

Udviklingen af klippekort salg BAT 2019-2020

Åbent punkt

12 Stop for salg af klippekort i busserne

13.05.00A00-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	06-04-2021	15	
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	12	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Grundet corona har BAT ikke solgt billetter og klippekort i busserne det sidste år. Når kontantsalg af billetter i busserne skal genoptages, vil BAT gerne undlade de fysiske kontantsalg af klippekort i busserne. Dette er grundet dels i at passagererne har lært at bruge kortsalgsstederne og dels grundet i store u hensigtsmæssige kontantbeholdninger hos chaufførerne. Samtidig er teknologien bag papirklippekortet forældet og forventes derfor udskiftet på sigt.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Kontantsalg af fysiske klippekort i busserne ikke tilbydes når billetsalget i busserne genoptages efter Corona.
- Sagen sendes til høring i BATs Brugerråd, Bornholms Ældreråd og Handicaprådet med høringsfrist torsdag den 15. april 2021 kl. 12.00.

Natur- og Miljøudvalget den 6. april 2021:

- Drøftet. Niclas Fick kan ikke medvirke idet der bør være mulighed for at købe klippekort i busserne frem til, at en ny løsning er klar.
- Godkendt.

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Kontantsalg af fysiske klippekort i busserne ikke tilbydes når billetsalget i busserne genoptages efter Corona.

Udvalgsformanden indstiller, at:

- Kontantsalg af klippekort i busserne genoptages ikke, når corona-restriktionerne ophæves.
- Der kan fortsat købes kontantbilletter ved alle busafgange.
- BAT søger at udvide antallet af salgssteder for klippekort, spredt over øen
- BAT styrker sin information omkring billetsystemet samt købsmuligheder – både på egen hjemmeside og andre relevante platforme.
- Mobilpay skal kunne anvendes i busserne ved køb af kontantbilletter
- BAT forventes at implementere et nyt billetsystem i løbet af 2022.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Udvalget godkender udvalgsformandens indstilling. Niclas Fick og Kim Jacobsen kan ikke medvirke til pin a) idet der bør være mulighed for at købe klippekort i busserne frem til, at en ny løsning er klar.

Sagsfremstilling

Det sidste år har der ikke været kontantsalg af billetter og klippekort i BATs busser. Klippekort i papirformat er ved at nærme sig udløbsdatoen. Dels er maskineriet udgået fra markedet og dels bliver det sværere at skaffe reservedele – både nye og brugte. BAT er derfor i gang med at forberede et skift i billettering, hvor papirklippekortene udfases.

BATs chauffører har en ret stor kontantbeholdning af billetter, klippekort og byttepenge – i alt optalt til ca. 1.100.000 kr. fordelt blandt alle chauffører – og flere chauffører har kontante beholdninger på over kr. 20.000. BAT er det eneste trafikselskab i Danmark hvor chaufførerne har så store kontante beholdninger, og der er et stort ønske hos chaufførerne, at få vilkår der svarer til de øvrige trafikselskaber i Danmark med kun salg af kontantbilletter og en beskeden kontantbeholdning i byttepenge – typisk en beholdning på kr. 500. Det er administrativt tungt for chaufførerne at håndtere kontanter og klippekort. Ligeledes er ekspeditionstiden i bussen ved salg af klippekort noget længere end ved salg af kontantbillet.

BAT har en appløsning, hvor der bliver solgt elektronisk klippekort. Omsætningen i appen på klippekort har været stigende de sidste år – og selv under corona, hvor antallet af passagerer har været reduceret til et absolut minimum, har der været et godt salg af klippekort i appen.

Samtidig har brugerne af papirklippekort lært at købe ved udsalgsstederne. BAT har udsalgssteder i Rønne, Vestermarie, Pedersker, Nexø Snogebæk, Svaneke, Østermarie, Gudhjem, Allinge, Klemensker, Hasle, Tejn og Aakirkeby.

Da papirklippekortene af tekniske årsager er på vej ud, og køberne har fundet ud af at bruge enten app eller kortsalgsstederne, anbefaler BAT at når chaufførerne igen lukker passagerer ind ad fordøren og åbner for kontantsalg, at der kun er salg af billetter.

Der er i forbindelse med forslaget om at stoppe fysisk kontantsalg af klippekort i busserne, taget kontakt til de parter i brugerrådet (Ældrerådet samt Pendlerforeningen) som vil kunne være direkte og mest berørt af ændringen. Der er forståelse herfor og der bakkes af begge op om indstillingen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Sagen har været sent til høring i BATs Brugerråd, Handicaprådet og Bornholms Ældreråd i perioden 7. april til 15. april 2021. Der er indkommet følgende høringssvar:

BATs brugerråd:

Davidskolen

Vi mener godt, at der kan stoppes for salg af klippekort i busserne, når de kan købes andre steder. Det skal dog gøres tydeligt på hjemmesiden, for eksempelvis lejrskolegæster, turister

generelt og andre, der ikke rejser til hverdag, så de ikke står med håret i postkassen. Det er noget af det vores lærere oplevede som en udfordring, inden de fik Rejsekort, når de kommer over og skal med en offentlig bus. Dem, der rejser hver dag, skal nok vænne sig til det hurtigt, hvis det er noget, der kan lette det for BAT.

Et forslag kunne måske være at øge antallet af kortsalgssteder. Måske de små lokale "Posthuse". De er i forvejen vant til at håndtere værdisager, og de ligger i mange supermarkeder.

Destination Bornholm

Det bakker vi op om og har forståelse for. En naturlig konsekvens er dog, at kortsalgsstederne kommunikerer tydeligt hvor relevant, ligesom vi gør opmærksom på vigtigheden af, at udlændinge nemt kan tilgå billetkøb til busserne – også selv om de ikke har mobilepay.

Ældre Sagen:

Ældre Sagen på Bornholm har følgende bemærkninger til punktet " Stop for salg af klippekort i busserne" som vi håber udvalget vil tage med i overvejelserne.

1. Muligheden for, at købe klippekort i busserne bevares indtil systemet udfases, da ikke alle uden for byerne har en let mulighed for, at købe et klippekort og derfor er henvist til en dyrere billetløsning.
2. En elektronisk appløsning kan ikke stå alene, da ikke alle kan betjene sig af den mulighed og derfor også vil være henvist til en dyrere billetløsning.
3. Efter udfasning af klippekort vil en ordning med rejsekort, som i det øvrige Danmark, være at foretrække.

Bornholms Regionskommune – center for skole:

Hans Rømer Skolen, Svartingedal Skole, Ungdomsskolen, Paradisbakkeskolen og Kongeskærs skolen oplyser at stop for salg af klippekort i busserne ikke har betydning for skoleeleverne på disse skoler. Dog skal det bemærkes, at der kan være folkeskoleelever, som ikke har bevilget skolebuskort for hvem, det kan have betydning. Dog vurderet med begrænset omfang, idet langt de fleste både børn og forældre er vant til at manøvrere som digitale borgere. Skolen oplyser endvidere, at de køber klippekort direkte hos BAT. Heldagsskolen, Åvangsskolen, Søndermarksskolen og Kildebakkeskolen har ingen kommentarer.

Bornholms Ældreråd:

I Bornholms Ældreråd kan vi tilslutte os Natur- og Miljøudvalgets beslutning på mødet den 6. april, under forudsætning af, at:

- kunderne fortsat har mulighed for at købe billet kontant hos chaufføren
- kunderne ligeledes kan betale billetten via MobilePay hos chaufføren
- alle kortsalgssteder fortsætter med at sælge fysiske klippekort indtil de afløses af anden ordning.

Ældrerådet vil samtidig anbefale BAT, at øge informationen om app-løsningen, hvor kunderne kan købe elektroniske klippekort.

Handicaprådet:

Handicaprådet anbefaler en roligere afvikling af klippekortet og rådet mener, at der bude være mulighed for, at købe klippekort i busserne indtil en løsning er klar.

Administrationens bemærkninger:

Nuværende system:

De nuværende klippekortmaskiner er udgået af produktion, og i takt med at reservedele ikke kan fås længere, er vedligeholdelse og reparation vanskeliggjort. Det er endvidere omkostningstungt at vedligeholde maskinerne. Endvidere er det administrativt tidskrævende at administrere klippekort med nummerserier, billetruller og kontantbeholdninger til hver enkelt chauffør. Der er ligeledes flere maskiner til håndtering af klippekort, billetter og kontanter, som skal administreres og håndteres.

Tidspunktet for at fjerne fysisk salg af klippekort i busser er valgt ud fra, at muligheden for køb af klippekort ikke har været tilstede, som følge af Covid-19 restriktioner, i en længere periode. Passagerne ved på nuværende tidspunkt, at klippekort skal købes ved kortsalgssteder eller er begyndt at benytte app'en.

Fjernelse af den store kontantbeholdning vil primært gavne chaufførens trivsel og arbejdsmiljø, idet chaufførerne hæfter for et større kontantbeløb, der i andre trafiksekskaber allerede er afskaffet.

Hvis anmodningen beslattes, vil BAT naturligvis udvide antallet af kortsalgssteder yderligere, således at der sælges klippekort i flest mulige byer på Bornholm og eventuelt på Bornholmslinjen.

Nyt system:

BAT har sat gang i processen med at finde et nyt og tidssvarende billetsystem. Dette forventes at være afsluttet i løbet af sensommeren 2021. For at afdække behovene fuldt ud vil BAT undervejs inddrage BATs brugerråd, chauffører og øvrige relevante interessenter.

Et nyt billetsystem er en del af en større digitaliseringsafklaring hos BAT. Hvor der – ud over billetsystem – også skal ses på realtid, informationssystemer, trafiktællinger/kapacitetsudnyttelser og kontrolmuligheder. Et nyt billetsystem kan tidligst være implementeret i 2022.

Punkt 13: Afvist klagesag vedr. tilladelse til rørlægning af grøft

Bilag

Bilag: Afgørelse Nævnenes Hus

Bilag: Afgørelse Regulering

punkt

13 Afvist klagesag vedr. tilladelse til rørlægning af grøft

06.02.00G01-0065

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

04-05-2021

Åbent punkt

13

Lukket punkt

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

Bornholms Regionskommune har den 21. oktober 2020, givet tilladelse til at rørlægge 460 m drængrøft på matr.nr. 8, 28n og 29a, Povlsker (bilag). Matriklerne er ejet af flere parter. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 2. november 2020, af en omboende. Miljø og Fødevarerklagenævnet har den 12. februar 2021, afvist klagen med den begrundelse, at klager ikke var klageberettiget (bilag).

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune gav den 21. oktober 2020 tilladelse til at rørlægge 460 m drængrøft, på matr.nr. 8, 28n og 29a, Povlsker. Tilladelsen har hjemmel i vandløbslovens §§ 16-17, der omhandler regulering af vandløb. Udvalgene orienteres jf. kompetencefordelingsplanen.

Strækningen, som ønskes rørlagt, fremgår med gult på følgende kortmateriale:



Grøften er privat og skrår gennem et landbrugsareal. Ejerne ønskede at rørlægge grøften for at sikre tilstrækkelig afledning af overfladevand. Den åbne grøft bevirkede oversvømmelser på de omkringliggende arealer, da drænene ikke kunne afvande til grøften som følge af en sammen skridning, grundet sandlag i bund og brinker. Der var derfor behov for hyppig oprensning af grøften.

Grøften leder til Munkebæk, der er målsat jf. Statens Vandområdeplaner 2015-2021.

Ifølge indsatsbekendtgørelsen § 8, stk. 2, skal det ved afgørelsen sikres, at projektet hverken indebærer en direkte eller indirekte negativ påvirkning af det målsatte vandområde. Bornholms Regionskommune har vurderet, at en rørlægning ikke vil have en negativ indvirkning på det målsatte vandområde nedstrøms med afsæt i følgende:

- 1) der er tale om en mindre grøft, som kun modtager og afleder drænvand.
- 2) grøften både er rørlagt opstrøms og nedstrøms projektområdet
- 3) grøften ikke er målsat jf. Statens Vandområdeplaner
- 4) grøften ikke er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3
- 5) grøften ikke er omgivet af 2 m bræmmer og der derfor ikke ses vild natur langs brinkerne
- 6) grøften både tilledes næringsrigt vand og pesticidrester fra tilstødende dyrkede marker

Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 2. november 2020, af en omboende. Klager ejer ejendommen matr.nr. 11c, Povlsker, der ligger ca. 1,2 km nord for den omhandlede grøft. Klager har navnlig anført, at rørlægningen forværrer det åbne landskabs biodiversitet.

Ifølge vandløbslovens § 84, stk. 1, at følgende er klageberettigede i forhold til vandløbsmyndighedens afgørelser:

- 1) den, afgørelsen er rettet til,
- 2) enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og
- 3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Ifølge klagenævnet, skal en klager være berørt af afgørelsen i en kvalificeret grad og påvirkningen skal være speciel, i sammenligning med den påvirkning, som afgørelsen vil have over for alle og enhver inden for en større personkreds. En mere almindelig interesse i et områdes natur- og miljøforhold vil ikke i sig selv kunne begrunde klage-berettigelse.

Klagenævnet har vurderet, at den påvirkning, den trufne afgørelse eventuelt kan få på klagers ejendom ikke er af en sådan karakter, at den kan medføre, at klager er klageberettiget i forhold til afgørelsen. Nævnets vurderer ikke, at klager får forringet afstrømningen af overfladevand eller på anden måde bliver væsentligt, individuelt påvirket ved en rørlægning af vandløbsstrækningen på matr.nr. 8, 28n og 29a Povlsker. Derfor blev klagen afvist.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 14: Orientering om afgørelse fra taksationskommission vedr. vandplanprojekt i Samsing Å ved Marrevad Bro

Bilag

Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3

Bilag 4

Åbent Dagsordenspunkt

14 Orientering om afgørelse fra Taksationskommission

06.02.00G01-0067

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	14	

Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget orienteres.
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Bornholms Regionskommune har den 1. juli 2020, meddelt tilladelse til et vandløbs restaureringsprojekt i Samsing Å ved Marevad bro. Indsatsen omhandler genåbning af en rørlagt strækning på ca. 70 m. Matriklen er privatejet. Bornholms Regionskommune er projektejer. Projektet er en indsats under Statens Vandområdeplaner 2015-2021. Miljøstyrelsen har givet Bornholms Regionskommune tilsagn om tilskud til lodsejererstatning. Ejer har klaget over erstatningssummen til Taksationskommission Bornholm, der har foretaget en uvildig vurdering af projektet. Der er truffet afgørelse i sagen og Taksationskommissionen har fastsat at en del af erstatningssummen skal øges. NMU og ØEPU orienteres om udfaldet af afgørelsen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har den 1. juli 2020, meddelt tilladelse til et restaureringsprojekt i Samsing Å ved Marevad bro på matrikel nr. 66 a, Klemensker. Indsatsen omhandler genåbning af en rørlagt strækning på ca. 70 m (bilag). Matriklen er privatejet. Bornholms Regionskommune er projektejer. Projektet er en indsats under Statens Vandområdeplaner 2015-2021.

Tilladelsen er meddelt med hjemmel i Vandløbslovens § 37, der omhandler restaurering af vandløb, samt kapitel 7 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering- og restaurering. Projektet gennemføres som et ekspropriationslignende indgreb (rådighedsindskrænkning), da ejeren ikke deltager frivilligt i projektet. Dette sker jf. vandløbslovens bestemmelser.

Projektområdet ses på følgende billede og fremgår på følgende matrikelkort med en gul streg:



Bornholms Regionskommune har ansøgt Miljøstyrelsen om tilskud til lodsejererstatning ved gennemførelse af projektet. Dette er sket jf. Miljøstyrelsens vejledning (bilag) og via dialog med deres sagsbehandlere.

Prisen for landbrugsjord er fastsat efter Miljøstyrelsens bestemmelser, på baggrund af de seneste handelspriser, der er oplyst af Bornholms Landbrug og Fødevarer. Miljøstyrelsen har den 25. juni 2019, truffet afgørelse om at give et tilskud på 45.800 kr. (bilag). Tilskuddet fordeler sig som følger:

Arealafståelse til selve vandløbet	6.800 Kr.
Arealafståelse til bræmmer	24.000 Kr.
Forringet arrondering	15.000 Kr.
Total	45.800 Kr.

Ejer har klaget over erstatningssummen til Taksationskommission Bornholm, der har foretaget en uvildig vurdering af projektet. Der blev truffet afgørelse i sagen den 26. marts 2021 (bilag). Taksationskommissionen har afsagt en kendelse med følgende økonomiske indhold:

Arealafståelse til selve vandløbet	6.800 Kr.
Arealafståelse til bræmmer	24.000 Kr.
Forringet arrondering	50.000 Kr.
Total	80.800 Kr.

Kendelsen kan af en part indbringes for Overtaksationskommissionen for Hovedstaden og Bornholm. Bornholms Regionskommune har besluttet, ikke at indbringe kendelsen for Overtaksationskommissionen. Ejer har anket afgørelsen. Sagen vil derfor blive viderebragt af Taksationskommissionen til Overtaksationskommissionen. Der vil dermed blive foretaget en ny vurdering i sagen.

Bornholms Regionskommune påtænker kun at gennemføre projektet, hvis tilskuddet forhøjes. Afgørelsen betyder, at Bornholms Regionskommune skal have flere penge eksternt fra, ellers gennemføres projektet ikke. Afgørelsen betyder dermed ikke noget økonomisk for kommunen.

Bornholms Regionskommune vil anmode Miljøstyrelsen om at øge erstatningssummen til lodsejer med 35.000 Kr. Hermed vil der være fuld økonomisk dækning af udgifterne.

Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke kan tildeles flere midler til projektet ud fra en fastsat ramme, så vil kommunen få et afslag med en begrundelse der lyder, at projektet ikke er omkostningseffektivt (for dyrt at gennemføre). Bornholms Regionskommune er i så fald fritaget for at gennemføre projektet og erstatningen bortfalder.

Miljøstyrelsen har oplyst, at tilskuddet gives, når kommunen har de nødvendige myndighedstilladelser til gennemførelse af vandløbsindsatserne og når erstatningsbeløbet er udbetalt. Bornholms Regionskommune skal dermed lægge ud for midlerne. Der udbetales ikke acontobeløb, og der kan ikke ske rateudbetaling.

Taksationskommissionen har meddelt, at beløbet forrentes i henhold til rentelovens § 5 fra datoen for påbegyndelsen af udførelsen af projektet.

Økonomiske konsekvenser

Afgørelsen har ingen økonomisk betydning for kommunen.

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 15: Etablering af ungeråd

Åbent punkt

15 Etablering af ungeråd

00.01.00A00-0083

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	15	

Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budget 2021 besluttet, at der skal etableres et Ungeråd på Bornholm og har i den forbindelse afsat kr. 50.000,00 til etablering af et ungeråd i 2021 med henblik på, at Bornholms Ungeråd afholder sit første møde i januar 2022. Før administrationen udarbejder et endeligt oplæg med en konkret rammer for et Ungeråd, tages en politisk drøftelse af fordele og ulemper ved forskellige vilkår og rammer for et kommende Ungeråd. På baggrund af disse politiske drøftelser, vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalgene drøfter ønsker til rammer for et kommende Ungeråd på Bornholm.

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. maj 2021:

Social- og Socialudvalget vurderer at Ungerådet skal forankres i Børne- og Skoleudvalget og at de unge skal være med til at udvikle organiseringen af Ungerådet.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Natur- og Miljøudvalget tilslutter sig Social- og Sundhedsudvalgets indstilling.

Leif Olsen kan ikke medvirke, idet Ungerådet bør forankres i Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget med ret til at henvende sig til alle udvalg.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budget 2021 besluttet, at der skal etableres et Ungeråd på Bornholm og har i den forbindelse afsat kr. 50.000,00 til etablering af et ungeråd i 2021 med henblik på at Bornholms Ungeråd afholder sit første møde i januar 2022. I forlængelse heraf har administrationen indsamlet erfaringer og viden fra andre kommuner og Net-

værket af Ungdomsråd (NAU) samt været i dialog med interesserede unge på Campus Bornholm om deres ønsker til et kommende Ungeråd.

Før administrationen udarbejder et endeligt oplæg med en konkret rammer for et Bornholmsk Ungeråd, fremlægges et oplæg til politisk drøftelse af fordele og ulemper ved forskellige vilkår og rammer for et kommende Ungeråd i forhold til at understøtte, at Bornholms Ungeråd bliver et velfungerende råd, som reelt bliver talerør for de unge på Bornholm og kan blive bindeled mellem ungdomslivet på Bornholm og kommunalbestyrelsen. På baggrund af disse politiske drøftelser, vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres.

Hvad er et Ungeråd?

Netværket af ungdomsråd (NAU) definerer et Ungeråd som:

Et kommunalt funderet råd bestående af en gruppe af unge, der repræsenterer og varetager unges interesser uafhængigt af politiske tilhørsforhold. Et ungdomsråd er et uafhængigt organ, der repræsenterer alle unge i kommunen overfor kommunalbestyrelsen. Ungdomsrådets primære mål er at skabe et link mellem lokalpolitik og ungdomsliv, hvor indflydelse og repræsentativitet er bærende værdier.

Det er meget forskelligt, hvordan ungerådene i de forskellige kommuner fungerer. Nogle steder har Ungerådet fra start været knyttet til et konkret arbejde med at udarbejde en Ungepolitik. Herudover er Ungerådet et oplagt organ, som kommunens udvalg og kommunalbestyrelse kan sende sager til kommentering eller i høring hos. Men ungeråd i andre kommuner har stået for andre aktiviteter såsom:

- Bidraget til den demokratiske debat i forbindelse med valg ved at stå for paneldebatter og politiske dueller i forbindelse med valg.
- Lavet arrangementer på Ungdommens Folkemøde.
- Arrangere happenings eksempelvis for at forbedre forholdene for cyklisme eller kollektiv transport eller gøre opmærksom på mangel på ungdomsboliger.
- Sociale arrangementer der bringer forskellige grupper af unge sammen (eksempelvis store fodboldkampe på storskærm eller by mesterskaber i Wii fitness)
- Kommunikation til medier, sociale medier og konkrete målgrupper for at gøre opmærksom på forslag eller problematikker, som Ungerådet ønsker fokus på.

I forlængelse af disse forskellige aktiviteter et ungeråd kan stå for, er det oplagt at kommunens politikere gør sig klart, om der er konkrete opgaver og eller konkrete projekter, som man ønsker at et kommende Ungeråd skal arbejde med? Og i den forbindelse, hvilket budget Bornholms Ungeråd skal have til at kunne gennemføre aktiviteter.

Gode råd fra andre kommuner om ungeråd

Forud for at etablere et Ungeråd på Bornholm, har administrationen undersøgt på hjemmesider og været i personlig kontakt med NAU og flere kommuner, som allerede har etableret ungeråd eller ungdomsråd, herunder disse kommuner: Mariager Fjord Kommune, Odsherred Kommune, Jammerbugt Kommune, Stevns Kommune, Lolland kommune som har fortalt om deres erfaringer med ungeråd. Nedenfor opsamles nogle overordnede gode råd, som udspringer af disse kommuners erfaringer.

Unge ønsker ikke at forpligtes sig for en lang periode

Erfaringer fra andre kommuner er, at udformningen af et ungeråd skal tage højde for, at unge sjældent kan overskue at skulle forpligte sig for flere år, såsom en fireårig valgperiode. Flere kommuner fortæller, at de fleste ikke kan overskue mere end et år. Det kan derfor være relevant at tage højde for, at der skal kunne være en løbende udskiftning i Ungerådet. Modsat opleves det også som en styrke, når der er en fast kerne i Ungerådet, der kan drive rådet.

Engagementet slukkes hvis de unge mødes med langsomme processer og bureaukrati

Flere medarbejdere der har arbejdet med ungerådet i andre kommuner fortæller, at de har oplevet Ungerådet være godt kørende, når unge, som brænder for en konkret sag har mulighed for at arbejde inden for ungerådets rammer. Det opleves som væsentligt, at der gives gode muligheder for at emner fra Ungerådet, hurtigt og fleksibelt kan behandles og handles på, da de unges gejst og drive kan slukkes, hvis de oplever at blive mødt af langsomme processer eller megen bureaukrati. Der kan i den forbindelse tænkes i, at Ungerådet kan få adgang til at bringe sager på dagsordenen i de politiske fagudvalg og råd og nævn, samt have mulighed for at stille spørgsmål til administrationen og få fagmedarbejdere eller ledere til at deltage på et møde i Ungerådet.

Ungerådet kører bedst på egen hjemmebane og på uformel vis

Erfaringer fra andre kommuner er, at det har stor betydning hvor Ungerådet har til huse og afholder sine møder. Oplevelsen er, at hvis møderne afvikles for "kommunalt" i administrations bygninger, bliver det demotiverende i forhold til at få unge til at engagere sig. Det er erfaringen, at de unge ønsker at møderne holdes på deres "hjemmebane", hvor de unge naturligt kommer. Dette kan være i et ungdomshus, klub, gymnasium mv.

Det anbefales, at møder i Ungerådet kører på de unges præmisser og gøres mere uformelle end andre politiske møder typisk fungerer.

Mulighed for at lave aktiviteter

Flere kommuner beskriver, at Ungerådet råder over et budget, som Ungerådet kan benytte til få forplejning til møderne, men også til at kunne lave events og arrangementer, der engagerer unge mere bredt. Der er dog store forskelle på, hvor stort dette er, det kan variere fra 25.000 kr. til 300.000 kr. Et fast budget suppleres i nogle kommuner med, at Ungerådet ansøger om midler i kommunen til at afvikle konkrete aktiviteter.

Transporten kan være en udfordring for deltagelse

Lange afstande og udgifter til offentlig transport kan være en hindring for deltagelse i Ungeråd. En mulighed er at betale for transportudgifter. Nogle kommuner har ved nogle arrangementer haft arrangeret bustransport eller samkørselsordninger, så de unge blev hentet.

Ønsker til et Ungeråd fra en gruppe af unge på Campus

I forbindelse med forberedelserne med at etablere et Ungeråd på Bornholm har administrationen afholdt møde med en gruppe på syv elever fra Campus Bornholm – denne kontakt blev etableret via det fælles elevråd på Campus Bornholm.

På dette møde blev der vist stor interesse for at deltage i et kommende Ungeråd. For de unge var det vigtigt, at unge bredt på øen (ikke alene elever på Campus Bornholm) kan deltage i Ungerådets arbejde – også unge, som ikke er i uddannelse. Blandt disse unge var der ønske om at det skal være et åbent Ungeråd, hvor alle er velkomne, og at der skal kunne etableres

grupper ad hoc, som arbejder med et bestemt emne. De unge talte dog også for, at der skulle være en fast kerne (et formandskab eller en bestyrelse), som kan drive Ungerådet.

Når der blev spurgt ind til, hvilke typer emner som denne gruppe unge ønskede at et kommende Ungeråd skal beskæftige sig med, var de unges trivsel et primært fokus. Det kunne både handle om ensomhed og om konsekvenserne af den digitale undervisning. De unge havde også et stort engagement i forhold til at få fokus på udsatte unge, herunder misbrug blandt unge.

De unge ønskede at et Ungeråd skulle have mulighed for at afholde events og aktiviteter af forskellig art, for at kunne engagere andre unge.

De unge gav udtryk for et stort ønske om at få et sted for unge generelt (et ungehus), som også kunne være et naturligt hjemsted for et kommende Ungeråd. Dette skulle være et sted, hvor man kan møde andre unge, have lektiecafe, købe en billig kop kaffe, og hvor der kan være rum for aktiviteter for unge på Bornholm.

Sammensætning af Ungeråd

De eksisterende Ungeråd organiserer sig på mange forskellige måder. Nedenfor er skitseret nogle overordnede modeller:

Institutioner udpeger medlemmer af Ungeråd – Ungerådet kan sammensættes ved at lade udvalgte institutioner eller uddannelsesretninger udpege et medlem hver til Ungerådet (eksempelvis Campus, 10. klasses centeret, folkeskolerne, FGU m.fl.). Ved denne model er der fra start en bred repræsentation af unge i Ungerådet. En ulempe ved denne model er, at ikke alle unge nødvendigvis vil være repræsenteret af disse institutioner og uddannelsesretninger og at flere unge derfor ikke vil have mulighed for at stille op.

Et åbent Ungeråd hvor alle interesserede unge kan deltage i arbejdet – Ungerådet kan sammensættes ved, at lade Ungerådet være åbent, så alle interesserede unge kan deltage på møderne. Herved har alle mulighed for at få emner på dagsordenen og mulighed for at deltage fleksibelt, når de har tid og sager de brænder for. Blandt de interesserede unge kan der vælges en kerne (et fast formandskab) på eksempelvis tre unge, som repræsenterer Ungerådet eksternt og som forbereder dagsordenerne til møderne fra gang til gang. Disse unge vælges på et møde for alle interesserede unge. Denne model understøtter, at unge kan gå ind i arbejdet i Ungerådet sammen med nogle venner og dermed lade eksisterende sociale relationer blive en drivkraft for at få unge engageret i Ungerådet.

Der vælges et fast Ungeråd (en bestyrelse) for en afgrænset periode (eksempelvis 1 eller 2 år) – Alle unge inviteres til at stille op til valg til ungeråd. Medlemmer af Ungerådet samt suppleanter vælges til en bestyrelse på en årlig generalforsamling, hvor hele ungerådsbestyrelsen vælges. Herefter er det op til den valgte ungerådsbestyrelse, hvordan de ønsker at inddrage andre unge i deres arbejde.

Ad hoc arbejdsgrupper – Uanset hvilken af ovenstående modeller der vælges, kan der suppleres med at der løbende nedsættes ad hoc arbejdsgrupper, der organiserer de unge om enkelte projekter/emner, som nogle unge brænder for. Denne model er ikke mindst oplagt i forbindelse med det åbne ungeråd.

Aldersgrænse

Ungeråd kan omfatte forskellige aldersgrupper, hvilket er forskelligt fra kommune til kommune. Det kan alene være teenagere fra 13 til 19 år. Andre steder går grænsen til 21 år eller 25 år. Hos NAU arbejder man med en aldersgrænse fra 13 til 30 år.

Politiske repræsentanter i Ungerådet

Uanset den konkrete model som vælges, skal det overvejes, om kommunalbestyrelsen skal udpege repræsentanter til at deltage i ungerådet. Dette kan styrke forankringen til det kommunalpolitiske arbejde, modsat kan unge opleve, at det ikke er de 'unges råd', men politikernes.

Hvem skal Ungerådet referere til?

Det er forskelligt fra kommune til kommune, om Ungerådet referer direkte til kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller fagudvalg som fritidsudvalg, børne- og skoleudvalg m.fl.

Et forslag kan være at lade Ungerådet referere til kommunalbestyrelsen, men også give Ungerådet mulighed for at bringe emner op for de stående udvalg, ligesom de stående udvalg kan sende sager til orientering og kommentering i Ungerådet. Ungerådets ad hoc-udvalg, som arbejder med et specifikt emne, kan i denne forbindelse invitere et udvalg til temamøde, som ligger inden for udvalgets fagområde. Det kan eksempelvis være et emne om misbrug og udsatte unge, som Ungerådet inviterer Social- og Sundhedsudvalget og Børne- og Skoleudvalget til temamøde om, eller Ungerådet der inviterer natur- og Miljøudvalget til temamøde om unges ønsker til den kollektive trafik. Formålet vil være at sikre involvering og samskabelse mellem unge, politikere og eventuelle fagprofessionelle.

Møder i Ungerådet

I nogle kommuner afholder Ungerådet møder ca. 8 gange om året og i andre afholdes møder 1-2 gange om måneden. Hvordan disse møder planlægges kan afhænge af Ungerådets egne ønsker og behov. Ligesom mødekadencen i ad hoc-udvalg om konkrete emner kan variere meget.

Formen for mødet og hvorvidt møderne er åbne eller lukkede afhænger af, hvilken overordnet model, der vælges for Bornholms Ungeråd.

Administrativ bistand

De fleste Ungeråd får administrativ bistand fra kommunen. Hvis Ungerådet sidestilles med Ældreråd, Handicapråd, Udsatterådet mv. kan denne opgave placeres i Politisk Service.

I nogle kommuner er den administrative bistand imidlertid forankret hos koordinatorene i eksempelvis skole- og fritidsforvaltninger eller hos det administrative personale i en ungdomsskole eller ungekulturhus.

Den administrative støtte omfatter hjælp til at udarbejde og udsende dagsordener og referater, deltagelse på møder og hjælp til at facilitere møder og lave skriftlige oplæg (såsom høringsvar).

Kommunens fagcentre kan desuden bistå med viden eksempelvis med oplæg på Ungerådets møder.

Budget

Som nævnt under "Gode råd fra andre kommuner om ungeråd", varierer det meget hvor stort et budget et Ungeråd tildes. I administrationens research har det varieret mellem 25.000 kr.

og 300.000 kr. årligt. Hertil kommer, hvad Ungerådene har fået bevilliget til konkrete aktiviteter.

Det skal desuden afklares om unge, der involverer sig i arbejdet for Bornholms Ungeråd, skal have transportomkostningerne dækket? Og skal medlemmer af Ungerådet modtage diæter, som det er tilfældet i Ældrerådet, men ikke i Handicaprådet?

Rekruttering til Ungeråd

Når der til september vedtages en model for Bornholms Ungeråd iværksættes et kommunikationsarbejde, som skal gøre opmærksom på Ungerådet og motivere de unge til at deltage i Ungerådet. Det vil ske med både bred og målrettet kommunikation via medier, sociale medier og ved henvendelser til uddannelsesinstitutioner, elevråd, AULA mv.

Afhængigt af model som vælges for Ungerådet, vil der afholdes et opstartsmøde primo november, hvor Bornholms Ungeråd sammensættes.

Procesplan

Procesplan for det videre arbejde med Ungerådet:

Tidspunkt	Handling
Primo maj	Fagudvalg drøfter sammensætning og rammer for et kommende Ungeråd. På baggrund af fagudvalgenes tilbagemeldinger skrives et sammendrag af disse og der udarbejdes modeller for økonomi til Bornholms Ungeråd. Dette fremsendes forhandlingerne for budget 2022.
Ultimo september	Sagsfremstilling godkendes med konkret model og rammer for Bornholms Ungeråd
Oktober/november	Kommunikationsindsats om Ungerådet og muligheden for at deltage. Der kommunikeres via medier, sociale medier, uddannelsesinstitutioner, kultur- og idrætsforeninger.
Primo november	Afhængigt af den valgte model for Ungerådet, inviteres alle interesserede unge til et opstartsmøde. Dette planlægges i samarbejde med unge, som allerede har vist interesse for det kommende Ungeråd.
December	Orienteringssag til kommunalbestyrelsen om afviklingen af Ungerådets opstartsmøde og sammensætningen af Ungerådet.
Januar 2022	Ungerådet er etableret og afholder sit første møde.

Emner til politisk drøftelse

I forlængelse af ovenstående kan de politiske udvalg drøfte ønsker til et kommende Ungeråd med afsæt i nedenstående spørgsmål:

- Hvordan skal det kommende Ungeråd sammensættes. I hvilket omfang skal det være et åbent råd med løbende optag eller et lukket råd med en fast bestyrelse, der repræsenterer de unge en afgrænset periode?
- Ønskes det at medlemmer af kommunalbestyrelse bliver medlem Ungerådet, ligesom der er deltager kommunalbestyrelsesmedlemmer med i eksempelvis Udsatterådet og Handicaprådet?
- Hvem skal Ungerådet referere til? Skal de referere direkte til kommunalbestyrelsen eller Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget eller et fagudvalg? En mulighed her at lade Ungerådet referere til Kommunalbestyrelsen
- Ønskes en model, hvor Ungerådet kan invitere fagudvalg til temamøder om konkrete emner på udvalgets fagområde?
- Hvilken aldersgrænse ønskes for et Ungeråd?
- I hvilket omfang skal et kommende Ungeråd have mulighed for at stå for at gennemføre aktiviteter og hvilket budget skal der være til dette?
- Skal de unge, der involvere sig i Ungerådets arbejde, have transportomkostninger dækket? Og skal medlemmer modtage diæter?
- Skal det være afgrænset, hvilke emner et Ungeråd må bringe på den politiske dagsorden?
- Hvad ønsker kommunalbestyrelsen at bruge et Ungeråd til? Er der specifikke opgaver, som Ungerådet specifikt ønskes at arbejde med?
- Hvilken administrativ støtte og forankring skal Ungerådet tilbydes – støtte fra Politisk Service eller fra fagkoordinatorer i centrene?

Økonomiske konsekvenser

Der er ved budget 2021 afsat kr. 50.000 til etablering af et Ungeråd. Disse midler anvendes til kommunikationskampagne for det kommende Ungeråd samt opstartsmøde i november, hvor Bornholms Ungeråd sammensættes

Med afsæt i de politiske drøftelser om Bornholms Ungeråd vil der blive oversendt et sammendrag og forslag til økonomiske modeller til forhandlingerne for budget 2022. Efterfølgende vil der til september 2021 blive forelagt en politisk sag til endelig godkendelse, hvor en specifik model for et Bornholms Ungeråd og rammer for Ungerådets arbejde konkretiseres, herunder budget til Ungerådet samt rettigheder omkring at få dækket omkostninger til befordring.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

16 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	16	

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Ingen sager sendes til høring i Ældreråd og Handicapråd.

Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:

Pkt. 6 Anlægsbevillinger til områdefornyelse i Nexø – trafikmæssige tiltag

Pkt. 7 Parkeringsstrategi 2021 – Gudhjem

Pkt. 8 Parkeringsstrategi 2021 - Svaneke

Sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd.

Punkt 17: Gensidig orientering

Åbent punkt

17 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	04-05-2021	17	

Følgende er til orientering:

- Henvendelse. Besøg Rønne Rensningsanlæg. Fokus på spildevandshåndtering og -rensning.
- Fælleshus Klemensker.
- Orientering fra KL's Teknik og Miljøkonference den 16. april 2021.
- Orientering om muligt paragraf 3 området / areal ved Pellegårdsvej og Hyldegårdsvej, der er pløjet op.
- Afholdelse af ekstraordinært møde i Natur- og Miljøudvalget tirsdag den 8. juni 2021 kl. 16.00.

[Natur- og Miljøudvalget den 4. maj 2021:](#)

Orientering modtaget.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket

Punkt 105: Lukket

Punkt 106: Lukket

Punkt 107: Lukket